

Avīze Piebaldzēniem

5 (242) 2018. gada maijs

Jaunpiebalgas novada izdevums

Maijā

19.05. Jaunpiebalgas kultūras nama amatiereteātra "Trikssteri" pirmizrāde - Baibas Jukņēvičas sadzīvīskā joku luga "Pilsētnieki".

20. 05. Vasarsvētki.

Jūnijā

01. 06. Starptautiskā bērnu aizsardzības diena.

09. 06. Taku skrējiens "Piebalgas Stirnu buks 2018" Jaunpiebalgas novadā. Skrējiena mērķis - skrējienu seriāla dalībniekus ievest izcili ainaviskās Latvijas mežu takās - apvidū, kur cilvēks kļūst labāks, draudzīgāks, sirsnīgāks un atvērtāks!

14. 06. Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena.

Foto Baiba Kalniņa - Eglīte

Maijs – lapu un sējas mēnesis, kā vēsta kalendārs. Maijs mūsu platuma grādos mēdz būt untumains – te ir liels siltums, kas plaucē ievas un pieneņziedus, te atkal uzpūš ziemēlvējš un visu stindzina, dažkārt sakām – zaļā ziema. Maijā atgriežas pēdējie gājputni, dabā ik vietīnā kaut kas čirkst, dzied, nu īsts skaņu jūklis, īpaši rīta agrumā.

Šogad maijs neparasti silts un saulains, bijuši gadi, kad vēl jūnijā nevar sagaidīt īstu siltumu. Līdz ar to agrāk sākušies lauku darbi – jāsēj, jāstāda, jāpļauj zāle, arī jāsāk ravēt. Dabā viss plaukst, smaržo, man liekas, ka šis ir jaukākais gada mēnesis, jo dienas taču arī kļūst arvien garākas. Diemžēl maijs ir arī tāds steidzīgs mēnesis, beidzas mācību gads, tuvojas eksāmeni, vārdu sakot, visai saspringts laiks. Tāpēc attopamies, kad šis ziedoņa mēnesis ir jau garām, un tad klāt jūnijs, drīz Līgo un Jāņi...

Arī šajā avīzītē, kā ierasts, atskatāmies uz aizvadītajiem notikumiem, kā arī tiem, kuri vēl gaidāmi. Veiksmīgas izrādījušās koru un deju kolektīvu skates, pagājusi Lielā talka, Gaujas fonds maija sākumā rīkoja upes krastu sakopšanas talku. Mūsu jaunsargi “Lielmežā”, nacionālo partizānu kaujas vietā „Sliēķu purvs”, par godu Latvijas simtgadei iestādīja simts eglītes.

18. - 19. maijā Valmierā Vidzemes Uzņēmēju dienas, kurās pirmoreiz Jaunpiebalgas un Vecpiebalgas novadi ir nolēmuši piedalīties kopā, popularizējot Piebalgas vārdu un veidojot interaktīvu ekspozīciju kā vienotu, senatnīgu Piebalgas māju. Šajā pašā nedēļas nogalē tradicionālā Muzeju nakts, kurā arī mums tuvējie muzeji rīko dažādas aktivitātes un gaida ciemos ikvienu interesentu. 9. jūnijā Vanagkalna apkārtnē vēl nebijis sportisks pasākums - taku skrējiens “Piebalgas Stirnu buks 2018”.

Latvijas jubilejas gada sarunā šoreiz par galvenajiem problēmjautājumiem lauksaimniecībā pastāstīja zemkopības ministrs Jānis Dūklavs.

Lai mums visiem piepildīts un skaists šis vasarīgais laiks!

Aija Kīķere

Novada domē

2018. gada 9. aprīļa novada domes sēdē nolemts

Apstiprināt Jaunpiebalgas novada domes 2018.gada 9.aprīļa Saistošos noteikumus Nr.5 „Par grozījumu Jaunpiebalgas novada domes 2018.gada 22.janvāra Saistošo noteikumu Nr.1 “Jaunpiebalgas novada domes pamatbudžets, speciālais budžets un ziedojumu budžets 2018.gadam” apstiprināšanu”.

Apstiprināt Nodibinājuma “Solis Piebalgā” 2017.gada pārskatu.

Izsludināt konkursu uz vakanto Jaunpiebalgas vidusskolas direktora amatu.

Slēgt sadarbības līgumu ar Evitu Punduri, personas kods *dzēsts*, nosakot, ka rezidentam rezidentūras laikā ik mēnesi tiek izmaksāta stipendija 300,00 EUR, paredzot, ka rezidents vismaz piecus gadus pēc rezidentūras sekmīgas beigšanas vada ģimenes ārsta praksi Jaunpiebalgas novadā.

Ierakstīt zemesgrāmatā uz Jaunpiebalgas novada domes vārda neprivatizētu, pašvaldības pamatlīdzekļu sastāvā esošu dzīvokli – Dzelmes iela 2 dzīvoklis Nr.19; Melnbārži, Zosēnu pagasts, Jaunpiebalgas novads.

Reģistrēt zemesgrāmatā uz pašvaldības vārda būvi vēdzirnavas, ar kadastra apzīmējumu 4298 003 0008 002, pamatojoties uz izziņu “Par būvēm pašvaldības pamatlīdzekļu sastāvā”, būve ir funkcionāli saistīta ar zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 4298 003 0008.

Atļaut nekustamā īpašumā Priežu iela 18, kadastra Nr.4256 006 0217, Jaunpiebalga, Jaunpiebalgas pagasts, Jaunpiebalgas novads, slēgt apgrūtinājumu – servitūta ceļš – 4m plats - 0,0126 ha platībā, pamatojoties uz īpašuma Priežu iela 16, kadastra apzīmējumu 4256 006 0104, īpašnieka atteikumu.

Mainīt īpašumā “Virde Kaņepi” kadastra numurs 4256 008 0133, 2,20 ha platībā, zemes lietošanas mērķi no rūpnieciskās ražošanas apbūve (šifrs 1001) uz jaunu.

Atļaut izstrādāt zemes ierīcības projektu īpašuma “Jaunzarīņi” ar kadastra numuru 4256 011 0051, Jaunpiebalgas pagasts, Jaunpiebalgas novads, zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4256 011 0051 – 22,2 ha platībā sadalīšanai – sadalot trīs daļas.

Atļaut pievienot nekustamam īpašumam “Ceriņi”, kadastra Nr.4298 005 0050, neapbūvētas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4298 004 0020 - 10,0 ha platībā un 4298 004 0042 - 0,6 ha platībā, kas atdalītas no īpašuma “Bērzu iela 1”, kadastra numurs 4298 003 0043.

Zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 4256 006 0397 – 0,18 ha platībā piekrt Jaunpiebalgas novada domei atbilstoši likuma „Par valsts un pašvaldības zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās” 3.panta otrās daļas 4.punktam un uz pašvaldības vārda ierakstāma zemesgrāmatā.

Zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 4298 001 0031 – 2,47 ha platībā piekrt Jaunpiebalgas novada domei atbilstoši likuma „Par valsts un pašvaldības zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās” 3.panta otrās daļas 4.punktam un uz pašvaldības vārda ierakstāma zemesgrāmatā.

Sakārtot adrešu datus īpašumiem, kuros funkcionāli saistītas ēkas, kurām piešķirta viena adrese, atrodas uz vairākām blakus esošām zemes vienībām, tad adresi saglabā (piesaista) tai zemes vienībai, uz kuras atrodas galvenā ēka, bet adresi maina (atsaista) citām zemes vienībām Zosēnu pagasts, Jaunpiebalgas novads, atbilstoši “Adresācijas noteikumiem”.

Nemt aizņēmumu Valsts kasē pašvaldības prioritāro mērķu īstenošanai 2018.gadā 296 000,00 EUR apmērā uz 15 (piecpadsmit) gadiem ar Valsts kases noteikto procentu likmi ar atlikto pamatsummas maksājumu 1.gadā infrastruktūras un komunikāciju sakārtošanai Jaunpiebalgas novadā, Jaunpiebalgas pagastā, Jaunpiebalgas ciemā, aizņēmumu garantējot ar Jaunpiebalgas pašvaldības budžetu. 2018.gadā tiks īstenoti sekojoši projekti: ielas ūdensvada rekonstrukcija, veicot tā pārbūvi, iznesot ārpus braucamās daļas Gaujas ielā Jaunpiebalgā, Jaunpiebalgas novadā; sadzīves kanalizācijas tīklu remontdarbi uz daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām Gaujas ielā 27 un Gaujas ielā 27A Jaunpiebalgas ciemā; siltumtrases izbūve uz pašvaldības īpašumiem; siltummezglu izbūve.

Piešķirt novada domes priekšsēdētājam Laimim Sāvējam atvaļinājumu no 2018.gada 19.aprīļa līdz 2018.gada 23.aprīlim.

Sagatavoja **Anita Auziņa**.

Pieejams atbalsts personām, kuras plāno atgriezties Latvijā

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) un Vidzemes plānošanas reģions ir uzsākuši prioritārā pasākuma 2018. - 2020. gadam "Pilotprojekts pašvaldībās remigrācijas veicināšanai "Reģionālās remigrācijas koordinators"" realizāciju. Pilotprojekta ietvaros no 2018. gada marta Vidzemes plānošanas reģionā darbu ir uzsākusī re-

ģionālais remigrācijas jautājumu koordinatore Ija Groza.

Šis VARAM iniciatīvas mērķis ir atbalstīt tos tautiešus, kuri plāno atgriezties Latvijā ar praktisku informāciju un palīdzību jautājumu risināšanā, kas no tālienes var būt sarežģītāk, nekā uz vietas esot. Tāpēc, ja jums ir zināmi cilvēki, kas pēc ilgstošas prombūtnes plāno atgriezties uz dzīvi Latvijā, informējiet par šo iespēju, lūdzot elektroniski sazināties ar Iju Grozu (ija.groza@vidzeme.lv).

Remigrācijas koordinators uzdevums ir sagatavot personalizētus piedāvājumus atbilstoši potenciālā remigranta interesēm šādās jomās:

- pakalpojumi ģimenēm – it īpaši izglītība un pirmsskolas izglītības pieejamība, asistentu pieejamība izglītības iestādēs, materiāls atbalsts u.c.;
- dzīvesvietas (atbilstoši potenciālā

remigranta vajadzībām iespēju robežās sniegt atbalstu pašvaldības un privātā sektora piedāvājuma par dzīvojamo fondu un nekustamo īpašumu apzināšanā);

- nodarbinātības un uzņēmējdarbības iespēju apzināšana un apko-

- citi pakalpojumi vai intereses atbilstoši potenciālā remigranta vajadzībām.

Gada otrajā pusē plānots realizēt uzņēmējdarbības atbalsta projektu "Atgriešanās atbalsts", kura ietvaros remigrantiem būs iespēja pieteikties uz grantu saņemšanu (līdz 9000 EUR) uzņēmējdarbības uzsākšanai Latvijā.

Ija Groza

Vidzemes remigrācijas koordinatore
Tālr. 29287585

e - pasta

adrese: ija.groza@vidzeme.lv

Piebalgas māja Vidzemes Uzņēmēju dienās Valmierā

Šī gada 18. - 19. maijā Valmieras kultūras centrā un tā tuvākajā teritorijā jau 21. reizi norisināsies Vidzemes Uzņēmēju dienas. Tās kļuvušas par gaidītu pasākumu, pulcējot katru gadu arvien lielāku dalībnieku un apmeklētāju skaitu. Šajā gadā tās solās būt plašākās savā pastāvēšanas vēsturē. Piesātinātā Vidzemes Uzņēmēju dienu programmā plānotas izstādes, biznesa forumi, kā arī plaša kultūras programma un „Latvijas labums” aktivitātes.

Pedaloties izstādē, uzņēmējiem ir iespēja ar savu produkciju un pakalpojumiem iepazīstināt vairākus tūkstošus reģiona, citu Latvijas novadu, kā arī ārvalstu viesus.

Piebalga izsenis ir bijusi atpazīstama un daudzina ar saviem amatniekiem, darbīgajiem un uzņēmīgajiem cilvēkiem, tāpēc šogad **Jaunpiebalgas un Vecpiebalgas novadi ir nolēmuši piedalīties kopā, popularizējot Piebalgas vārdu un veidojot interaktīvu ekspozīciju kā vienotu, senatnīgu Piebalgas māju.**

Aktīvajā ekspozīcijā no Jaunpiebalgas novada uzņēmējiem piedalīsies SIA "Wenden Furniture", izvietojot ekspozīcijā mēbeles, SIA "Piebalgas alus", popularizējot savu produkciju, Ilze Prūse ar darbnīcas "Baltie darbi" skaistajiem tekstilizstrādājumiem, Ineses Lapiņas radošā studija "lapiņas telpa" ar īpaši veidotām svecēm un rūpīgi darinātajiem dekoratīvajiem

spilveniem, kā arī Velta Pētersone ar unikāli skaistajiem mēdru pinumiem. No Vecpiebalgas novada uzņēmējiem aktīvu dalību ņems "Zemenītes sniegā" ar pašgatavotām dāvanām un suvenīriem, SIA "Rikarwoo" ar saliekamiem koka konstruktoriem bērniem, "Pūka ceptuvīte" ar pasceptiem konditorejas kārumiem, Piebalgas porcelāna fabrika ar sev raksturīgajiem skaistajiem porcelāna traukiem, "Gardenia Eco" ar eko svecēm, SIA "Araisis" ar interaktīvu foto stūrīti un SIA »3 x 9 zālītes« ar zāļu tējiņām un veselības sīrupiņiem.

Piebalga ir bagāta ar daudziem citiem uzņēmējiem un entuziasma pilniem amatniekiem un mājažotājiem, tāpēc esat laipni aicināti iesniegt informatīvus bukletus, brošūras vai video formāta reklāmas, kuras izvietosim Piebalgas stendā, iepazīstinot potenciālos klientus ar plašo Piebalgas produkcijas un pakalpojumu klāstu.

Visi laipni gaidīti Valmierā 18. un 19. maijā apskatīt *Piebalgas māju*, kā arī aplūkot un iepazīt citu novadu un uzņēmēju piedāvājuma klāstu!

Aija Petkēviča

mob. 27343990

aija.petkevica@jaunpiebalga.lv

(Vairāk informācijas: <http://www.vidzemesizstade.lv/>)

Uz jautājumiem atbild novada domes priekšsēdētājs

Iedzīvotāji jautā, vai ir noteikts laiks, kad novada domē var sastapt deputātus.

Deputātiem katru mēnesi jābūt pieņemšanas laikam. Bija uzdots šo jautājumu sakārtot, sastādīt grafiku, to publicēt novada domes mājas lapā un avīzē, taču tas nav izdarīts. Runāju ar deputātiem un tuvākajā laikā šī informācija būs gan mājas lapā, gan avīzē. Varbūt iemesls ir arī tas, ka iepriekšējos sasaukumos, kad laiki bija noteikti, diemžēl aktivitāte

abpusēji nebija nekāda – ne deputāti centās to realizēt, ne arī iedzīvotāji meklēja kontaktus. Es uzskatu, ka, ja es esmu domes priekšsēdētājs un deputāts, tad es runāju ar apmeklētājiem arī ārpus pieņemamā laika. Katru nedēļu ārēju apstākļu ietekmē plāni var mainīties, grūti precīzi ievērot noteiktu pieņemšanas laiku. Es ar jebkuru cilvēku runāju tad, kad to vajag un ir iespēja satikties. Lai šo jautājumu risinātu elastīgāk, tad varu teikt, ka

ikkatrs iedzīvotājs, kuram ir vēlme tikt ar konkrētu deputātu, var zvanīt vai rakstīt uz domi, vērsties pie sekretāres, līdz ar to viņa šo jautājumu risinātu deputātam un vēlētājam pieņemamā laikā.

Aprīlī jau rakstījām, ka beidzās pieteikumu iesniegšana konkursam par Gaujas ielas un Rankas ceļa rekonstrukciju, pretendents bija viens – SIA CBF "Binders". Vai ir kas jauns pa šo laiku?

Jā, pretendents ir viens, līdz ar to jācer, ka līgums tiks noslēgts Nolikumā paredzētajā termiņā – līdz 1.jūnijam. Iepriekšējā nedēļā runāju ar LVC projekta vadītāju un saņēmu informāciju, ka turpinās dokumentu sagatavošana līguma slēgšanai.

Jaunpiebalgas novada dome izsludinājusi konkursu vidusskolas direktora amatam.

Jā, Jaunpiebalgas novada dome ir saņēmusi vidusskolas direktores iesniegumu par darba attiecību izbeigšanu sakarā ar aiziešanu pensijā. Protams, ir žēl, ka direktore nolēmusi atstāt šo darbu, taču cienu un respektēju viņas vēlmi. Paldies Ullai Loginai par 32 darba gadiem mūsu vidusskolā, par sasniegto šai laikā, par skolas un Jaunpiebalgas vārda popularizēšanu Latvijā un Eiropā. Konkurss ir izsludināts, lai atrastu cienīgu amata pretendentu un stafetes pārņēmēju, kas turpinātu iesākt gan mācību procesa pilnveidošanā, gan starptautiskajos projektos un interešu izglītībā, īpaši jau šajos pārmaiņu laikos un iespējamo reformu sakarā. Pamanāms, aktīvs, zinošs, pārliecināts, skolas un novada tradīcijas cienošs, arī ar savu kritisku viedokli par šobrīd notiekošo izglītības sistēmā – tādām būtu jābūt nākamajam skolas vadītājam.

9. jūnijā mūsu novadā Vanagkalna apkārtnē

risināsies taku skriešanas seriāla posms "Piebalgas Stirnu buks 2018". Ko var teikt par šo pasākumu?

Skaists pasākums, organizatori ir pieredzes bagāti, iepriekšējie posmi bija Tērvetē un Zilajos kalnos Ogrē. Domāju, ka jaunpiebaldzēni pierādīs, ka arī atbalsta šādus pasākumus. Skrējiens notiks Vanagkalna apkārtnē. Pašvaldība arī atbalsta šo pasākumu, tuvākajā laikā organizatori apmeklēs zemes gabalu īpašniekus, pa kuru zemes platībām notiks skrējiens. Tādēļ lūdzu visus zemes īpašniekus atbalstīt pasākumu, ja arī kādā vietā zāle tiks vairāk izmīdīta, domāju nekāda lielā skāde tā nebūs. Tāpat aicinu visus piedalīties skrējienā, vēlam ar iepriekšēju reģistrāciju, jo tad ir zemāka dalības maksa. Organizatori ir apsolījuši, ka Jaunpiebalgas vidusskolas jaunieši ir atbrīvoti no dalības maksas, savukārt visiem pieaugušajiem ir 50% atlaide. Atliek tikai piedalīties. Tāpat aicinām visus vietējos amatniekus, arī pārtikas tirgotājus. Domājam, ka ieradīsies apmēram 2,5 tūkstoši dalībnieku, vēl līdzbraucēji, tātad iespaidīgs cipars.

Lielā pavasara talka aizvadīta, daudz kas sakopts, ko var piebilst šajā sakarā?

Daudzviet tiek sakoptas arvien jaunas vietas, nojaukti grausti, izcirsti krūmi, iekoptas aizaugušas platības, tomēr ir atsevišķi objekti, kuri kļūst labi redzami, jo apkārt, piemēram, tiek nocirsti koki un krūmi. Tādēļ aicinu privatizēto objektu (fermu, kalšu, siltumnicu u.tml.) īpašniekus **beidzot sākt** apsaimniekot savu īpašumu un novākt vai sakopt gadu gaitā radušos graustus.

Paldies par sarunu!

Aija Ķīkere

Lauku ziņas

Aktualitātes lauku iedzīvotājiem

Atbalsts mežsaimniecībā

No 19.aprīļa līdz 21. maijam notiek projektu iesniegumu iesniegšana atbalsta saņemšanai pasākuma „Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un meža dzīvotspējas uzlabošanā» apakšpasākumā “Meža ieaudzēšana”.

Atbalsta pretendenti var būt fiziskas personas – zemes īpašnieki, juridiskas personas – zemes īpašnieki, kuru pamatkapitālā ir vismaz 50 procentu privātā kapitāla daļu.

Pasākumā var veikt šādas aktivitātes:

- meža ieaudzēšana un kopšanu;
- ieaugušas mežaudzes papildināšanu un kopšanu.

Plašāku informācija par prasībām atbalsta pretendentiem, nosacījumiem atbalsta saņemšanai un citiem jautājumiem var lasīt Lauku atbalsta dienesta mājaslapā sadaļā “Atbalsta pasākumi”.

Turpinās pieteikšanās platību maksājumiem

Līdz 22. maijam lauksaimnieki var pieteikties platību maksājumiem, iesniedzot Vienoto iesniegumu. Pēdējā diena, kad atbalsta maksājumiem varēs pieteikties ar kavējuma sankciju, ir 15. jūnijs, bet atbalsta apjomam tiks piemērots 1 % samazinājuma par katru nokavēto darba dienu. Pieteikties platību maksājumiem var elektroniski Lauku atbalsta dienesta Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā.

Novada lauku attīstības konsultante Dace Vējiņa

sniedz klientiem palīdzību platību maksājumu pieteikumu elektroniskai aizpildīšanai (maksa par pakalpojumu pēc LLKC piestādīta cenrāža), iepriekš piesakoties pa tālruni 29131170:

- *Jaunpiebalgā:* pirmdienās, trešdienās, ceturtdienās, piektdienās no 9.00 līdz 15.00

- *Zosēnos:* otrdienās no 9.00 līdz 13.00

Jautājumu un neskaidrību gadījumos lauksaimnieki var saņemt arī konsultācijas jebkurā LAD klientu apkalpošanas centrā klātienē, rakstot e-pastu: klienti@lad.gov.lv vai zvanot uz informatīvo tālruni 67095000.

Bioloģiski vērtīgo zālāju apsaimniekotājiem

Lauksaimniekiem, kuri iesaistījušies LAP 2014. - 2020. gadam pasākuma “Agrovide un klimats” aktivitātē “Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos” (BDUZ), un, ja ir uzņemtas saistības par Eiropas Savienības nozīmes ilggadīgo zālāju biotopiem (kas ir 1. līdz 4. zālāju ražības klase), ne vēlāk kā saistību perioda otrajā gadā ir nepieciešams apgūt pamatiemaņas zālāju biotopu vai sugu dzīvotņu apsaimniekošanā, apmeklējot mācību kursus un iegūstot atbilstošu dokumentu.

Jaunpiebalgas novada lauku attīstības konsultante

Dace Vējiņa,
mob. 29131170

Skolas ziņas

Starpnovadu pavasara krosā 1., 2., 3., 4. klasēm piedalījās

Matīss Pogulis (2.kl.) – 2. vieta, Jānis Lapiņš (3.kl.) – 3. vieta, Gabriela Krūza (1.kl.), Arians Zirnis (1.kl.), Mārcis Pētersons (1.kl.), Ralfs Ozols (2.kl.), Dārta Damroze (2.kl.), Laura Pērkone (3.kl.), Lauma Bukša (3.kl.), Emīlija Pūcīte (3.kl.), Pēteris Lapiņš (3.kl.), Agnija Pogule (4.kl.). Skolotāja S. Vlodare.

Attēlā: starpnovadu krosa laureāti – Matīss Pogulis (2. vieta) un Jānis Lapiņš (3. vieta).

Amatas apvienoto novadu skolām izsludinātajā un J. Sudrabkalnam velītājā miniatūru konkursā piedalījās

Dārta Berķe (7.kl.) - 2. vieta, Raivis Rappa (7.kl.) - 3. vieta, Ksenija Krūmiņa (8. kl.), Elizabete Zariņa (8. kl.), Gīta Kazaka (8.kl.), Daniela Macola (7. kl.), Vairis Orlovs (8. kl.), Diāna Ozoliņa (8.kl.), Elīna Zariņa (7.kl.), Dikijs Zariņš (8. kl.). Skolotāja Z. Althabere.

Nora Marija Mišņa (10.kl.) – 2. vieta, Liene Zaķe (10.kl.) – atzinība, Gunda Glāzere (10.kl.) – atzinība, Karīna Azace (10.kl.). Skolotāja A. Ķīkera

Lotārs Jānis Dzenža (9.kl.) – atzinība, Izabella Kvecko (11.kl.) – 3. vieta, Elīna Millere (11.kl.) – atzinība, Adrians Viķelis (9. kl.), Krista Marta Kundrate (9.kl.), Kristiāna Pogule (11.kl.), Samanta Terēze Spirģe (9. kl.). Skolotāja J. Glāzere.

Vidzemes debašu turnīrā “Demokrātija piedzīvo/nepiedzīvo krīzi Eiropas Savienībā” piedalījās

Melisa Ābelniece (9.kl.), Aleksandrs Grigorjevs (9.kl.), Amanda Sinka (11.kl.). Skolotāja I. Elksne.

Apvienoto novadu lietišķās informātikas olimpiādē piedalījās

Lelde Ješkina (5.kl.) – atzinība, Madara Evelīna Rappa (5.kl.), Veronika Monika Stūriška (6.kl.) – 2.vieta, Rihards Ansbergs (6.kl.) – 3.vieta, Elīna Zariņa (7.kl.) – 1.vieta, Endija Romanova (7.kl.) – 2.vieta. Skolotāja I. Ciekurzne.

Adrians Viķelis (9.kl.), Lotārs Jānis Dzenža (9.kl.). Skolotājs J. Šavējs.

Starpnovadu sacensībās futbolā piedalījās un ieguva 2. vietu komandā

Ralfs Rubenis (8.kl.), Dikijs Zariņš (8.kl.), Egmonts Ērglis (9.kl.), Dāvis Sinka (9.kl.), Vjačeslavs Rudīņecs (9.kl.), Adrians Viķelis (9.kl.).

3. vietu komandā

Sentis Fiļipovs (8.kl.), Vairis Orlovs (8.kl.), Sandis Pajats (8.kl.), Ivo Kirkenšteins (8.kl.), Alvis Apsītis (8.kl.), Aleksis Loginovs (9.kl.). Skolotāji G. Samučonoks, S. Vlodare.

Starpnovadu sacensībās futbolā piedalījās un ieguva 2. vietu komandā

Evelīna Brikmane, Veronika Monika Stūriška, Alise Apsīte, Ance Liliāna Lazdiņa, Karlīna Lazda,

Karolīna Pogule, Zanda Loginova.

2. vietu komandā

Vjačeslavs Rudīņecs, Vairis Orlovs, Sentis Fiļipovs, Dāvis Sinka, Egmonts Ērglis, Ralfs Rubenis,

Dikijs Zariņš. Skolotāji G. Samučonoks, S. Vlodare.

Starpnovadu sacensībās futbolā piedalījās un ieguva 5.vietu komandā

Mikus Luļēns, Kristers Ozols, Elgars Tenčs, Viesturs Damroze (visi 5.kl.), Jānis Lapiņš, Pēteris Lapiņš, Kristers Spirģis (visi 3.kl.).

7.vietu komandā

Kristaps Ozols, Mārcis Klapars, Valts Pabērzs, Edžus Nedēļa, Aivis Eksto, Rūdolfs Dolmanis – Dravants.

Skolotāji S. Vlodare, G. Samučonoks.

Valsts reģionālās attīstības aģentūras pasākuma “Latvijas Goda ģimenes gads” ietvaros rīkotajā radošo darbu konkursā “Mana Latvijas Goda ģimene” piedalījās

Kate Smilga (7.kl.), Aleksa Paula Pallo (7.kl.), Gundega Pētersone (7.kl.), Ksenija Krūmiņa (8.kl.).

Skolotāja Z. Althabere.

Konkursā “Cilvēki – Latvijas novadu dārgumi” finālā Rīgā piedalījās

Aleksandrs Grigorjevs (9.kl.) un ieguva laureātu pakāpi, balvā – brauciens uz Briseli. Skolotāja J. Glāzere.

Arnis Ratiņš

Attēlā: J. Sudrabkalnam velītā konkursa dalībnieki – godalgoto vietu ieguvēji.

Foto E. Johansons

Konkurss „100 vēstures mirkļi novadā - vietas un cilvēki”

6.aprīlī Latvijas Universitātes bibliotēkā norisinājās Eiropas Parlamenta deputātes Ineses Vaideres vidusskolēniem rīkotā konkursa „100 vēstures mirkļi novadā - vietas un cilvēki” noslēguma pasākums, pulcējot gandrīz simts skolēnu un skolotāju.

Konkurss guva necerēti lielu atsaucību - saņemts pus-simts darbu no 37 dažādām Latvijas skolām. No 50 iesūtītajiem darbiem 10 atzīti par laureātiem, starp tiem arī Jaunpiebalgas vidusskolas 10. klases skolniece Gunda Glāzere, kura rakstīja par Piebalgas dzelzceļa staciju.

Pasākumā tika demonstrēts lielisks video, kas veidots no visiem konkursam iesūtītajiem darbiem, pie tam tika nosaukts katra darba autors un skola. Videomateriālā bija redzams, ka konkursa darbi stāsta par dažādām vēstures liecībām, ko atraduši, dokumentējuši un aprakstījuši vidusskolēni.

Profesore I. Vaidere: „Esmu pārliecināta, ka konkurss ir motivējis jauniešus aprunāties ar cilvēkiem, lai uz zinātu stāstus par savas ģimenes vai apkārtnes vēsturi. Tā „lielā” Latvijas vēsture jau it kā ir uzrakstīta, bet tie mazie stāsti par katru ielu, novadu, cilvēkiem – tie var aiziet nebūtībā kopā ar vēstures lieciniekiem. Šo notikumu dokumentācija ir svarīga, jo tā ir noderīga ne tikai pašiem jauniešiem, lai apzinātu savas saknes un dzimto pusi, bet arī skolām un novadpētniecības muzejiem.”

Pasākumā piedalījās arī skolotāja
Jolanta Glāzere.

Attēlā: konkursa „100 vēstures mirkļi novadā - vietas un cilvēki” noslēguma pasākumā kopā ar Inesi Vaideri. Pirmā no kreisās – Gunda Glāzere.

Spožāko zvaigžņu stunda „PIEKTĀ DIMENSIJA”

Amatas, Jaunpiebalgas, Līgatnes, Pārgaujas, Priekuļu, Raunas, Vecpiebalgas novadu mācību olimpiāžu uzvarētāju un pedagogu godināšanas pasākumā „Piektā dimensija” šonedēļ satikās teju 200 zinošāko un mācību priekšmetu olimpiādēs veiksmīgi startējušo skolēnu no 1. līdz pat 12. klasei, lai kopā ar novadu vadītājiem, skolu direktoriem un saviem skolotājiem svinētu uzvaru gan sākumskolas, gan latviešu valodas, gan angļu un krievu valodas, gan matemātikas, fizikas, mājturības, gan lietišķās informātikas, ģeogrāfijas, ekonomikas un citās olimpiādēs, kas noritējušas visa šī mācību gada garumā.

Jaunpiebalgas vidusskolas

spožākās zvaigznes: Aleksandrs Grigorjevs, Adrians Viķelis, Lotārs Dzenža no 9.kl., Karīna Azace no 10.kl., Elīna Millere, Kristiāna Pogule, Kaspars Žēpers no 11.kl., Daniela Macola, Elīna Zariņa, Endija Romanova no 7.kl., Veronika Štūriška, Rihards Ansbergs, Eduards Šrēders no 6.kl., Ance Dārziņa, Keita Rukmane no 4.kl., Sofija Johānsona no 1.kl.

Šos skolēnus panākumiem sagatavoja **skolotāji:** Daiga Rubene, Jolanta Glāzere, Liene Lorence, Ineta Balode, Arnis Ratiņš, Gunita Kundrate, Ruta Intenberga, Inga Jerumāne, Ieva Ciekurzne, Judīte Beķere.

Olimpiāžu uzvarētāji šogad dāvanās saņēma Latvijas Bankas pie-

miņas monētas, kā arī uzklaušija daudz labu vārdu un novēlējumu. Novadu vadītāji apliecināja cieņu un uzticēšanos, sveicot gan skolēnus, gan skolotājus, novēlot bērniem būt kompetentiem un prast skolā gūtās zināšanas izmantot reālajā dzīvē.

Pasākumu organizēja Amatas novada apvienotā izglītības pārvalde kopā ar septiņu sadraudzības novadu pašvaldībām. Pasākumam šogad bija dots nosaukums „Piektā dimensija”, aktualizējot skolēnu globālo kompetenču pilnveides nepieciešamību. Jo šobrīd saprotams tikai viens - lai gan dažādu valstu jaunieši klausās līdzīgu mūziku, izvēlas līdzīga stila apģērbu, lasa tos pašus blogus, spēlē tās pašas

spēlītes un seko vieniem un tiem pašiem sporta notikumiem, īsta izpratne šajā savstarpēji saistītajā un ātrajā pasaulē skolēniem nerodas pati no sevis. Tieši tāpēc pasaulesprātība vai globālā kompetence ir tikpat svarīga kā matemātika, dabaszinības vai kāda cita mācība, ja ne vēl svarīgāka.

„Un kas zina, varbūt nākamgad mums būs jauna disciplīna mācību olimpiādēs - pasaulesprātība,” atzina Amatas novada pašvaldības apvienotās izglītības pārvaldes metodiķe Diāna Briede. Pasākumā tika organizēts neliels konkurss pasaulesprātībā visu septiņu novadu komandām. Konkurss ar lielu azartu iesaistījās arī pašvaldību vadītāji un viņu vietnieki. Tas bija tik aizraujoši un, jāatzīst, arī gana jautri. Pēc skaņas bija jāatpazīst, kas notiek „aizkadrā”. Izrādījās, ka tas nemaz nav tik viegli izdarāms.

Liels prieks par tiem skolēniem, kuri ieguvuši godalgotas vietas ne tikai starpnovadu, bet arī Vidzemes reģiona un valsts mēroga mācību olimpiādēs, kā arī tiem, kuri nopelnījuši vairākas godalgas. Mēs patiesi lepojamies ar visiem jums. Pateicība arī vecākiem un skolotājiem par atbalstu, uzticēšanos un ieguldīto darbu, jo ikviens talants tikai kopā

ar nopietnu darbu nes panākumus.

Diāna Briede

Amatas novada pašvaldības
apvienotās izglītības pārvaldes
metodiķe

Attēlā: Amatas, Jaunpiebalgas, Līgatnes, Pārgaujas, Priekuļu, Raunas, Vecpiebalgas novadu mācību olimpiāžu uzvarētāju un pedagogu godināšanas pasākumā „Piektā dimensija” Jaunpiebalgas vidusskolas skolēni – olimpiāžu uzvarētāji un viņu skolotāji.

Solījums

Tu man apsolīji
Būt līdzās man vienmēr,
Būt līdzās, kad krītu,
Līdzās, kad piepūlē svīstu,
Noslaucīt manas asaras
Ikreiz, kad sirds salauzta,
Pievienoties maniem smiekliem,
Kad esmu laimīga.

Ksenija Krūmiņa
8. klases skolniece

Mūzikas un mākslas skolā

Jāņa Cimzes

Starptautiskais instrumentālo TRIO festivāls Valkā

2018. gada 12. aprīlī izcilajam tautskolotājam Jānim Cimzem veltītajās mūzikas dienās, kuras notika 39. reizi, tika rīkots starptautisks instrumentālo trio festivāls, kurā piedalījās jaunie mākslinieki no Latvijas, Igaunijas un Lietuvas. Tas norisinājās Valkas mūzikas skolas zālē. Festivālā skanēja gan tautas, gan akadēmiskie instrumenti dažādos salikumos. Arī repertuāra ziņā bija ļoti liela daudzveidība.

Priecājamies, ka arī Jaunpiebalgas vārds tika

ierakstīts šī festivāla vēsturē. Mēs tur pabijām pirmo reizi, bet ne pēdējo, jo nākamajā gadā valcēnieši domā par kvartetu festivālu. Šoreiz klausītājus Valkā priecēja Ance Urbāne – flauta, Justīne Skutāne – vijole, Līga Džīnija Rubene – vijole, koncertmeistares godā – Daniela Macola. Meitenēm sagatavoties palīdzēja skolotājas Aija Silakalne, Māra Vīksna un Inga Eihentāle.

Jaunpiebalgas Mūzikas un mākslas skolas
vijoļspēles skolotāja **Māra Vīksna**

Pūšaminstrumentu spēles audzēkņu panākumi konkursos

Šī mācību gada konkursu maratons ir noslēdzies! Ar lielu gandarījuma un prieka sajūtu par VISU! Par piedzīvotajām emocijām, ieguldīto darbu, par brīžiem, kuri mūs stiprināja, un milzīgo gribas spēku, kas mūsu jaunos talantus virzīja uz panākumiem...

27. aprīlī devāmies uz Salacgrīvu, lai savu skolu pārstāvētu IV Ziemeļvidzemes pūšaminstrumentu spēles konkursā. Junioru vecuma grupā eifonists Bruno Aleks Kromanis ieguva izcilo 1. vietu, savukārt

flautiste Kristiāna Kažociņa, kurai šī bija pirmā konkursa pieredze, ieguva Atzinību. Jāpiebilst, ka pirmā vecuma grupa, kurā Keita Rukmane ieguva 2. vietu, bija visplašāk pārstāvētā – 39 dalībnieki. Tīna Rukmane savā vecuma grupā ieguva godpilno 2. vietu. Paldies par neatlaidību un aizrautīgu darbu audzēkņu pedagogiem – Jānim Žagariņam, Aijai Silakalnei un koncertmeistarēm – Sabīnei Blūmai un Ingai Eihentālei!

Maratonu noslēdzām 9. maijā ar II Mazpilsētu un lauku mūzikas skolu konkursu flautas spēles audzēkņiem Ulbrokā. Viennozīmīgi – šis konkurss mums bija varens izaicinājums, jo obligāta prasība – konkursā bija jāatskaņo paša žūrijas locekļa, komponista Alvila Altmaņa oriģināldarbs bez mums ierastā klavieru pavadījuma! Rezultāti bija izcili! Keita Rukmane savā vecuma grupā ieguva godpilno 2. vietu, savukārt Tīna Rukmane spožo 1. vietu un specbalvu no paša komponista – oriģinālnotis flautai un klavierēm.

Prieks un lepnums arī par mūsu vienreizējo koncertmeistari Ingu Eihentāli, kura ieguva komponista atzinību un specbalvu par labākās koncertmeistares sniegumu. Ir pamats priekam, lepnam un pateicībai!

Paldies centīgo audzēkņu ģimenēm un visiem mūsu uzticīgajiem atbalstītājiem! Paldies mūzikas un mākslas skolas direktorei Aijai Sils par atbalstu un ticību savējiem! Ikreiz, kad atgriezāties no konkursa, atskārtām – NEKUR NAV TIK LABI KĀ MĀJĀS! Mūsu unikālajā un radošuma piepildītajā mūzikas un mākslas skoliņā!

Flautas spēles skolotāja
Aija Silkalne

Attēlos: Salacgrīvā - IV Ziemeļvidzemes pušaminstrumentu spēles konkursā.

II Mazpilsētu un lauku mūzikas skolu konkursā flautas spēles audzēkņiem Ulbrokā.

Latvijas mākslas skolu Valsts konkursā

Latvijas profesionālās ievirzes mākslas un dizaina izglītības iestāžu audzēkņu Valsts konkurss noris katru gadu. To organizē Latvijas Nacionālais kultūras centrs sadarbībā ar partneriem, šogad tā ir bērnu grāmatu izdevniecība “Liels un mazs”. Konkursa tēma - ilustrācija un teksta vizualizēšana grāmatu grafikā.

Šī gada konkursa tēma lieliski sasaucās ar vienreizēju projektu - bijusī Jaunpiebalgas Mūzikas un mākslas skolas direktore, mūzikas pedagoģe Sarma Petrovska ir apkopojusi 100 Piebalgas tautas dziesmas, tiks izdota grāmata, kurā kā vizuālais materiāls tiks izmantoti mākslas programmas audzēkņu darbi. Pie I kārtas uzdevuma ķērāties klāt jau gada nogalē, kad zīmēšanas nodarbībās visās vecuma grupās tapa ilustrācijas tautas dziesmām. Bērni varēja brīvi izvēlēties ilustrējamo dzejoli un piemeklēt tam atbilstošu burtveidolu. Radīt savu vizuālā stāsta interpretāciju nav joka lieta, taču katram bija iespēja parādīt savu varēšanu, prasmes un izdomu.

Kā mājas darbs un pieteikums konkursa II kārtai tika maketētas, veidotas un ilustrētas grāmatas. Šis ļoti atbildīgais, laikietilpīgais un radošais process tika uzticēts **Ancei Dārziņai, Danielai Bormanai, Emīlijai Treiliņai** (ped. Zanda Liedskalniņa), **Annijai Zivtiņai, Gundegai Kalašinskai** (ped. Rasa Vilks) un **Lienei Slaidiņai** (ped. Sandra Strēle). Meitenes godam pārstāvēja savu skolu Valmieras Mākslas vidusskolā, konkursa finālā veidojot katra savu dzejolu grāmatu.

Valsts konkursa darbus vērtēja mākslinieks, Latvijas Mākslas akadēmijas profesors Juris

Petraškevičs, māksliniece, Latvijas Mākslas akadēmijas pasniedzēja, bērnu grāmatu izdevniecības “Liels un mazs” mākslinieciskā redaktore Rūta Briede un izdevniecības “Liels un mazs” vadītāja Alīse Nīgale, pievērsot uzmanību uzdevuma radošajam risinājumam, izteiksmes līdzekļiem un tēliem, darba izpildījuma kvalitātei. Kopā Valsts konkursā piedalījās 547 audzēkņi no 103 Latvijas mākslas skolām. Konkurence milzīga, tāpēc liels prieks par mūsu meiteņu lieliskajiem rezultātiem. Apsveicam un lepojamies! **Emīlija Treiliņa** savā vecuma grupā ieguva Atzinību un tika uzaicināta uz konkursa laureātu apbalvošanas pasākumu Latvijas Nacionālajā bibliotēkā.

Jau tradicionāli Valsts konkursa noslēguma seminārā tikās mākslas pedagogi no visas Latvijas, šogad Jelgavā. Pasākumā notika iepazīšanās ar audzēkņu konkursa darbiem, metodiskie semināri, prezentācijas un diskusijas. Domāju, ka katrs dalībnieks šādās tikšanās reizēs var atrast jaunas ierosmes savai pedagogiskajai praksei.

Līdz 20. maijam Jelgavas kultūras namā un Jelgavas Mākslas skolā ir skatāma izstāde “Zīmēju dzejoli”, kurā eksponēti labāko Latvijas mākslas skolu audzēkņu - Valsts konkursa dalībnieku - darbi.

17. maijā Jaunpiebalgas vidusskolas sporta zālē aicinām uz mākslas programmas audzēkņu 2017/2018. māc. g. darbu skati, kurā būs iespēja apskatīt konkursa I kārtas veikumu un foto galerijā gūt iespaidu par mākslas skolas gada nozīmīgāko pasākumu.

Zanda Liedskalniņa,
Jaunpiebalgas Mūzikas
un mākslas skolas skolotāja

Attēlā: Liene Slaidiņa, Anniņa Zivtiņa, Daniela Bormane, Ance Dārziņa, Emīlija Treiliņa un Gundega Kalašinska Valsts konkursa finālā Valmieras Mākslas vidusskolā.

Attēlā: skolotājas Maija Apsīte, Sandra Strēle un Zanda Liedskalniņa Valsts konkursa noslēguma seminārā Jelgavā.

Piebalgas mantojums

Ar AS "Latvijas valsts meži" un Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītu *Vidzemes kultūras programmu 2018* šogad tika atbalstīts projekts „Piebalgas mantojums”, kas ir tradicionālās dziedāšanas, instrumentu spēles un danču meistarklašu kurss Jaunpiebalgas folkloras kopai un dejotājiem. Tā mērķis ir apzināt, iedzīvināt un popularizēt folkloras ekspedīcijās pierakstīto Piebalgas tradicionālo mantojumu (tautas dziesmas un danči), tādejādi bagātinot Vidzemes reģionam raksturīgās vērtības, tradīcijas un kultūrvidi.

Projekts sākas maijā un noslēgsies decembrī. Kopas dalībnieki apgūs akordeona, mandolīnas, vijoles un bubina spēli pie postfolkloras grupas “Rikši” dalībniekiem, bet tradicionālās dziedāšanas meistarklasi vadīs Lauma Bērza, kura ir viena no dalībniecēm grupā “Tautumeitas”.

Jauniegtās zināšanas un prasmes projekta dalībnieki pirmoreiz prezentēs koncertā, kas kuplinās izstādes – gadatirgus „Izvēlies Piebalgu!” kultūras programmu. Visi laipni aicināti skatīt un baudīt!

Projekta vadītāja **Ieva Damroze**

Tikāmieš Jaunpiebalgā 4.maijā talkā Gaujas krastā - saule un atkal redzēšanās prieks. Šis bija 12. pasākums talku un notikumu cikla “Samīļo Gauju” ietvaros. Lai izdotos šī 4.maija diena, bija jāsatiekas 35 brīvprātīgajiem, entuziastiem un atbalstītājiem.

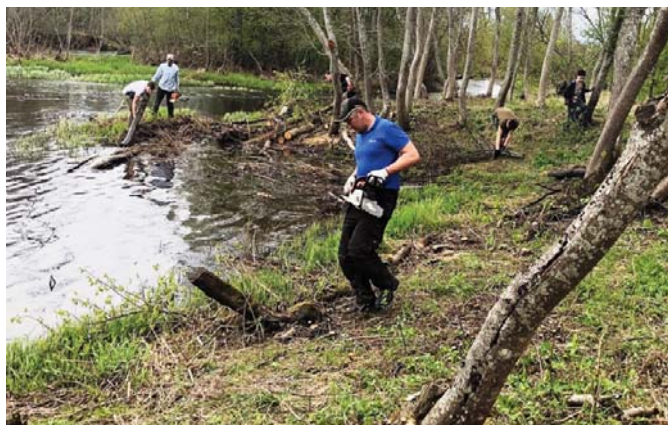
Projekta “Samīļo Gauju” idejas pirmsākumi meklējami pirms astoņiem gadiem. 2011.gadā tika veikta piebaldzēnu aptauja “Vai tu esi īstens piebaldzēns?”. Anketas iesniedza aptuveni 200 respondenti. Paldies Vēsmai Johansonei par vēlmi un ziedoto laiku aptaujas popularizēšanā. Pulcējās lieli un mazi, veci un jauni. Tika izteikti ilgi loloti sapņi un idejas. Dominēja vēlme Jaunpiebalgas teritorijā labiekārtot vietas, lai BŪTU, KUR SATIKTIES. Vienojāmieš labiekārtot 4 iecienītākās atpūtas vietas pie Gaujas, kuras nav izdomātas, tās ir pastāvējušas jau ilgāk nekā vecākais piebaldzēns spēj atcerēties – tas ir vairāk nekā pus gadsimtu senas.

Talka *Samīļo Gauju*

Šis projekts tika uzsākts ar vietējo iedzīvotāju iniciatīvu, lielu prieku, entuziasmu, zemes īpašnieku un novada domes atbalstu, ar devīzi “Cik mēs spēsim, tik mums būs”. Šis ir sociāls projekts, kas tapis ar mērķi sabiedrībai būt līdzatbildīgai savas telpas labiekārtošanā un uzturēšanā.

2012.gadā tika uzsākts talku un notikumu cikls “Samīļo Gauju”. Šajā projektā padarītie un uzsāktie darbi – tai skaitā 4 atpūtas vietas labiekārtošanas pie Gaujas. Šis projekts izskanēja plašāk un tika augstu novērtēts visā Latvijā. Kā viens no apliecinājumiem - 2013.gadā A. Smilga ar projektu “Samīļo Gauju” tika atzīta kā Vides projektu Valsts olimpiādes laureāte un pārstāvēja Jaunpiebalgas vidusskolu debatēs Latvijas vēstniecībā Velsā. Tas palīdzēja piesaistīt finansējumu pirmajiem Gaujas fonda projektiem. Šobrīd šī projekta ideja ir ieinteresējusi gan Mārupi, gan Enguri, gan pašvaldības, gan uzņēmējus.

4.maijā tika sakopti Gaujas krasti slūžu teritorijā, *Bendeniekā*, pie novada domes ēkas un peldvietā pie Jaunpiebalgas Mākslas un mūzikas skolas. Pārsteidzošs mirklis sakopšanas darbu laikā pie slūžām bija, kad

īsu mirkli pēc krastu atbrīvošanas no krūmiem viena pēc otras krastā piestāja 7 laivu *delegācija*. Tas bija savilņojošs mirklis visiem talkotājiem, jo pirms mirkļa pat iedomāties nevarējām, ka šis krasts ir ērta laivotāju izkāpšanas vieta.

Visus plānotos darbus vienas dienas laikā nepaspējām izdarīt. Darbi turpināsies visas vasaras garumā. Paldies visiem projekta "Samīlo Gauju" atbalstītājiem! Labs darbiņš, kas padarīts.

Sā gada 4. maija "Samīlo Gauju" talkas sagatavošanās darbi veiksmīgi noritēja, pateicoties piebaldzēniem: Aināram Intenbergam, Ivaram Blūmam, Aldim Klaparam, Janīnai Lapiņai, Emīlam Krasovskim, Baibai Loginai, Judītei Beķerei.

Talkā Gaujas krastā piedalījās: Ilvars Ābelnieks, Mārcis Jukēvics, Edgars Kļaviņš, Leo Ābelnieks, Edgars Žagariņš, Kitija Stauvere, Evelīna Kļaviņa, Valdis Matīss, Sandra Strēle, Lolita Zariņa, Pēteris Loža no 4. klases, Deins Laizāns, Dāvis Staškevičs, Kristīne Ābelniece, Jēkabs Ābelnieks, Dita Ābelniece, Ģirts Baranovskis, Vita Žigure, Edgars Žīgurs, Marika Šube, Uldis Nedēļa, Egmonts Ērglis, Renārs Vietnieks, Mārcis Klapars, Inese Lapiņa.

Par veselīgu un gardu maltīti talciniekiem parūpējās: Aldis Spalviņš - RANKAS PIENS, Mārtiņš Pavlovskis - ĶELMĒNI, Kristīne Ābelniece - *Musli GRACI*, Edgars Žagariņš - ABI DIVI.

Gaujas krastu sakopšanas darbi turpinās. Kas vēlas līdzdarboties, sekojiet aicinājumam "Samīlo Gauju" facebook profilā *Jaunpiebalgas ziņojumu dēlis*, *Gaujas fonds*, *Lapiņas telpa*, u.c., kā arī informatīvajā izdevumā "Avīze Piebaldzēniem".

Tikai mums kopā - sabiedrībai, domei, Gaujas fondam, skolai, ikvienam piebaldzēnam - visiem ir jāuzņemas atbildība par to, kādā vidē mēs dzīvojam. Aicinām - rūpēsimies par telpu, kurā mēs dzīvojam – atpūšamies, strādājam, uzņemam viesus.

Uz tikšanos Gaujmalā! Parole: "Samīlo Gauju"!

Ar prieku un mīlestību - **Inese Lapiņa**
Gaujas fonds

Attēlos: Gaujas krastu sakopšanas talkā; mirkli pēc krastu atbrīvošanas no krūmiem viena pēc otras krastā piestāja 7 laivu *delegācija* - savilņojošs mirklis visiem talkotājiem.

Latvija

100

Latvija simts gadus

2018.gads – Latvijas simtgades gads. Kas šajos simts gados ir noticis? Ļoti daudz un dažādi bijuši notikumi.

Katru mēnesi, līdz pat novembrim, ielūkojamies svarīgākajos vēstures notikumos. Šoreiz notikumu pārskats no 1958.gada līdz 1968. gadam.

Zīmīgākie notikumi Latvijas vēsturē 1958 – 1968

1958. gada 19.martā Latvijas TV parādīts pirmais ziņu raidījums *Panorāma*.

1959. gada 10.aprīlī Rīgā notiek pirmās Mākslas dienas.

1959.gadā tiek aizliegti Līgo svētki.

1959. gada 12.septembrī Rīga svin pirmās Dzejas dienas.

1960. gada 27.janvārī atklāj VEF kultūras pili Rīgā.

1960. gada 20.jūlijā atklāj jauno Rīgas dzelzceļa staciju.

1962. gada 5.janvārī žurnāla *Zvaigzne* lasītāji varēja iepazīties ar fantastisku prognozi, ka 1981. gadā visa PSRS un tātad arī Latvija dzīvos komunismā, Kurzemes piekrastē no platformām iegūs naftu, Rīgā būs metro, bet milicijas vairs nebūs, jo komunismā likumpārkāpēju nav!

1963. gada 5.augustā Maskavā ASV, PSRS un Lielbritānija parakstīja līgumu par kodolieroču izmēģinājumu aizliegumu atmosfērā, kosmiskajā telpā un zem ūdens.

1963. gada 9.oktobrī Rumbulas lidlaukā Rīgā pa ceļam uz Londonu nolaidās padomju pasažieru lidmašīna »IL-18«, kurā atradās pasaulē pirmais kosmonauts Jurijs Gagarins. Tā bija vienīgā viņa vizīte Latvijas teritorijā, kas turklāt notika tikai gadījuma pēc – biezā migla virs Anglijas lika nogaidīt. Vizīte ilga pusotru dienu.

1964. gadā atcēla no vadības Ņikitu Hruščovu un par PSRS komunistu partijas vadītāju 14.oktobrī kļuva Leonīds Brežņevs.

1965.gadā atklāj Pļaviņu HES, izpostot Daugavas senlejas unikālus objektus – Staburagu, Pērses ūdenskritumu un citus.

1967. gada 2.maijā Stokholmā darbu sāk Starptautiskais kara noziegumu tribunāls.

1967. gada 30. decembrī notika traģiskāka aviokatastrofa Latvijā, kad pie Liepājas nogāzās AN 24, kas veica reisu no Rīgas uz Liepāju, 43 pasažieri gāja bojā, seši izdzīvoja.

1968. gada 23. jūnijā Somijā šķēpmetējs Jānis Lūsis kļūst par pirmo padomju sportistu - pasaules rekordistu šķēpmetēju.

1968. gada augustā padomju karaspēks brutāli apspieda Čehoslovākijas tautas centienus pēc demokrātijas.

(Izmantoti materiāli no www.latvija20gadsimsts.lv)

Jaunpiebalgas novada vēsturisko un kultūrvēsturisko notikumu hronika 1958 – 1968

1959. gada 5. novembris – pie muižas atklāj tiltu pāri Gaujai.

1961. gads – iedibinās jauna tradīcija – pilngadības svētki.

1963. gads – nodod ekspluatācijā dzelzsbetona tiltu pār Gauju pie “Garaušiem”.

1963. gads – likvidē Jāņaskolu.

1963. gads – Cēsu rajona rūpkombināta cehu Jaunpiebalgā pievieno Valmieras mēbeļu fabrikai, izveidojas Valmieras mēbeļu kombināta Jaunpiebalgas cehs.

1968. gads – atklāts E. Dārziņa un J. Sudrabkalna muzejs Jāņaskola.

1968. gads – Jaunpiebalgas jaunajā kapsētas daļā atklāj pieminekli valodniekam, sengrieķu valodas tulkotājam A. Ģiezenam (tēlnieks E. Zvirbulis).

(No rakstu krājuma “No Viņķu kalna līdz
Skrāģu krogam”)

Novadnieki - jubilāri 2018 Maijs

01. 05. 1898.	Valters Vittands, inženieris ķīmiķis
26. 05. 1898.	Pēteris Cīpurs, militārs darbinieks
30. 05. 1868.	Jānis Vittands, skolotājs, dzirnavnieks

Emīla Dārziņa tēvam Andžam Dārziņam – 175

*Turpinājums rakstam “Avīzes Piebaldzēniem”
aprīļa numurā*

Par tālāko skolotāja ģimenes dzīvi varu apkopot vien citu daudzo Emīla Dārziņa dzīves pētnieku izteikto.

Mātes Marijas atmiņas atsedz viņas pašas lielās, nekad neremdināmās sāpes. Tās ir saprotamas, jo nekas vecākiem nevar būt grūtāk, kā zemes klēpī

guldīt savu bērnu. Viņiem – Marijai un Andžam – to nācās darīt četras (!) reizes. Atsauce uz tā laika lielo bērnu mirstību ir pilnīgi nevieta.

Par tikšanos ar E. Dārziņa māti stāsta Jaunpiebalgas mācītājs Edgars Jundzis: “1929. gadā uz laiku aizvietoju Mārtaņa baznīcas mācītāju Rīgā. Vai ik pārdienas pie manis ienāca sieviete, tērpusies melnās drānās. Ik reizi viņa runā vienu un to pašu, kādēļ domāju – garīgi apjukusi. Vēlāk uzzināju, ka tā bija komponista māte.”

Tik traģiski bijuši Marijas dzīves nospiedumi, par kuru viņa saka: “Tā rit diena pakaļ dienai, jāiesāk nepierastā dzīve, jāsāk dzīvot ar piespiestu mīlestību, jo tas nav viegli. Es savā bērībā milēju skaistumu un visu, kas jauns. Bet tagad man jāiet pa citu ceļu, nav vairs skaistumam rūmes, rožu ceļš tiek kaisīts ar ērkšķiem un dadziem.”

Pirmais dēls Jānis piedzimst 1874. gadā un nodzīvo vien 3 dienas. Marija jūtas savārgusi un rūpes par pirmdzimtā apbedīšanu paliek Andža ziņā.

“1875. gadā piedzima otrs dēliņš,” raksta Marija, “kuru likām nokristīt vārdā Emīls. Mācītājs Kēlbrants pats turēja klēpi un pats kristīja. Tas notika 10. novembrī.”

Uz to brīdi tika pabeigta Jāņaskolas otrā stāva būve. Skolotāja ģimenei bija stipri vien paplašināta un labāk ierīkota dzīves vieta. Skolotāja istabās vēl šobrīd apskatāma Emīla kristāmcepurīte, ko saglabājusi māte.

Šīs dienas svinības – skolas iesvētīšanu un kristības – visai plaši un pamatīgi apraksta Matīss Kaudzīte: “Bija atkal jautra un dzīvības pilna diena Jaunpiebalgas Jāņaskolā. Skolotājs un viņa jaunā laulātā draudzene jutās divkārt laimīgi. Radnieku mātes un krustmātes, it kā savstarpēji sacenzdamās, ikkatra lūkoja atrast brītiņu, kur var savu reizi pašūpot mīlo mazo radnieku, jo viņa īstai mātei tai brīdī bij’ maz laika pie tā apstāties. Visi vaigi to dienu skolā jautri, visas sirdis pilnas labpatīkamības un prieka. Svinības iesākas ar skolas kora dziedātu korāli: “Ak, Jeruzaleme, mosties!” Korī dzied līdz ar jaunā, laimīgā skolas māte. Dzied vēl kādu dziesmu, ar ko pabeidzas iesvētīšanas daļa, un klausītāji pašķiras.

Tad nāk kāda no cienīgākām viešņām ar skaisti apģērbtu bērnu uz rokām; aiz viņas virzās lēnām pulciņš kūmu.”

Baznīcas grāmatā ierakstītie Emīla krustvecāki ir Emīls Kēlbrants, Jānis Laimiņš un Anna Miļā.

1877. gads nāk ar jaunām nelaimēm – nodeg Jāņaskola un visa Dārziņu iedzīve. Tuvējā “Zelta kroga” krodzīnieks Pidrīķis Kampars dod pirmo pajumti ugunsgrēkā cietušajai skolotāja ģimenei. Šeit piedzimst trešais dēls Hermanis Rudolfs, kurš nomirst 9 mēnešu vecumā no garā klepus. Līdz Jāņaskolas atjaunošanai gadu ģimene dzīvo “Jaun Abrupos” Laimiņu mājās.

Kad skolotāja ģimene atgriezies skolā, visa uzmanība pievērsta Emīla audzināšanai.

Atkal stāsta Matīss Kaudzīte: “Jau agri bij sākts Emīli radināt pie klavierēm, kur izrādījās tā, it kā viņš jau sen to visu būtu zinājis, ko tagad viņam māca. Nāca ar laiku zināms, ka viņš, klavieru kauļiņu nemaz neredzēdams, spēja pasacīt no dzirdēšanas vien, kas kura skaņa.” Un māte papildina: “Kad tēvs mācīja bērnus uz vairāk balsīm dziedāt, tad Emīls arī dziedāja līdz, bet, ja kāda balss nedziedāja pareizi, tad tūlīt tai palīdzēja.”

Piecu gadu vecumā Emīls saslīgst ar acu vainu, kādēļ daudz laika jāpavada aptumšotās telpās. Īpaši šajā laikā slimniekam tuva bija skolas kalpone Dārta Elpere. M. Kaudzīte stāsta: "Dzīvodams kopā ar paveicīgo skolas kalponi vairāk vēl nekā ar vecākiem un būdams no tās ļoti mīlēts, Emīls bij' tad visai piesavinājies no viņas veclaicīgo vietējības izlokšni. Vēlāk viņš drīz piesavinājās un runāja visu mūžu tikai jauku rakstniecības valodu."

Māte atceras: "Kad jau viņam actiņas palika veselākas, nopirkām klavieres, jo tās viņam dikti patika, kad tur vien vairāk savu laiku pavadīja."

1879. gada 26. februārī Dārziņiem piedzimst ceturtais dēls Hermanis, kas, kā vēlāk izrādās, arī ļoti muzikāls, ar labu balsi. Taču 1903. gada 3. augustā pēc saaukstēšanās negaidīti mirst pašos skaistākajos gados – 24 gadu vecumā.

19. gs. otrā puse bija laiks, kad cariskajā Krievijā atdzima princips: viens cars, viena valoda, viena ticība. Tas noveda pie rusifikācijas politikas. 1882. – 1883. gadā Baltijas guberņās notiek senatora Nikolaja Maneseina revīzija, kuras rezultātā, cita starpā, tiek reorganizēta arī izglītības sistēma – visas skolas mācībām jānotiek krievu valodā.

1896. gadā krievu valodas nepietiekamu zināšanu dēļ pēc inspektora Pravdina pieprasījuma zināt to pilnībā, no amata tiek atlaisti Vecpiebalgas skolotāji Korbs un Blunts, kā arī Jāņaskolas Dārziņš – visi trīs pirmie skolas druvas celmlauži.

Oļģerts Grāvītis apercē "Piebalgas dēls Emīls Dārziņš" raksta: "Andžam pārdroši pretojoties cariskās Krievijas uzsāktajai pārkrievošanas politikai, nācās zaudēt skolotāja tiesības."

M. Kaudzīte atceras: "Bet grūtākais likteņa sitiens bij' tas, kad atnāca ziņa par skolotāja amata atstāšanu. Vecam kokam, pārstādītam citā vietā, grūti nākas no jauna iesakņoties, un tā tas bij' pie Dārziņa tēva. Viņš gan nesašļuka savā garā, bet nevarēja iedibināties citā dzīvē, un peļņa uz pastāvīgu laiku... nebija iespējams izvadīt Emīli konservatorijai cauri, kaut arī cerētie pabalsti no tuvējām citām pusēm nepalika nenākuši."

Marijas brālis Jānis Laimiņš, Emīla krusttēvs, ir tas, ko nule teiktajā piemin kā Emīla atbalstītāju. Īsu laiku Jānis Laimiņš strādāja par skolotāja palīgu Jāņaskolā, kur pie skolas ceļa malā atver sīkpreču tirgotavu. Uzsācis veiksmīgas veikalniece gaitas "Zelta krogā" un vēlāk Rīgā, bodīti atstāj Andža pārziņā. Cerētos ienākumus Andžs negūst.

Nepiepildās arī Andža pārliecība, ka savu vietu mūzikas dzīvē meklējošais Emīls tomēr būs viņa darba turpinātājs – tautskolotājs.

Marija stāsta: "Papa gribēja, lai Emīls noliekot eksāmenu un paliekot viņa vietā par skolotāju, bet Emīls negribēja ne dzirdēt. Viņš teica, ja viņu pie tā piespiedīšot, tad viņš pavisam aizbēgšot."

Šo situāciju skaidro A. Stankevičs: "Māte gan uzsver tēva vēlēšanos redzēt Emīlu par savu pēcteci skolā, tomēr daudz vairāk ticams, ka Andžu Dārziņu baidījuši paredzamie studiju izdevumi augstskolā. Droši vien tie būs šķītuši pārāk lieli, un Andžs Dārziņš pilnīgi noteikti un galīgi būs atteicies atbalstīt dēlu šai pasākumā, kaut krodzinieka rocība tajos laikos nebūt nebija tik ierobežota."

Šis tad arī būs tas brīdis, par kuru Emīls 1904. gadā raksta vēstulē draugam Alfredam Kalniņam: "... un man jau paps ir saodis naudas smaku, tas pats paps, kurš reizi par mani neko negribēja zināt."

Kad Jānis Laimiņš Rīgā atver skārni, par "Zelta

krogā" krodzinieku kļūst Andžs.

"Zelta krogā" dūc kā bišu spietā", iztēlojas Margers Zariņš, "spēlē ermoņikas un dižā base. Tie ir ceļojošie prāģeri no Iršiem, runā tikai "deuch". Kroguspapa atrauj tapu un smaidīdams apkalpo piebaldzēnus, ar bagātajiem likopus sadzērdams, plikadīdas pa durvīm arī vadīdams."

Šajā izteiksmīgajā tēlojumā ar sāpošu sirdi cenšos ieraudzīt Andžu Dārziņu... Te nostiprinājās nenovēršamais.

Pēc krogus pārpirkšanas citās rokās, Andžs un Marija kādu laiku 1898. gadā dzīvo Cēsīs, bet 1899. gadā jau Pēterburgā, kur 3 mēnešus tirgojas ar sviestu. Sai nodarbē iesaistās arī pastarītis Hermanis. Taču panākumi izpaliek. Tiek nopirkta "Lejas Lācu" māja, par ko M. Kaudzīte saka: "Tēva iepirktā tuvējā māja ne vien nekā neienesa, bet, būdama nolaiста, prasīja pastāvīgi daudz ko klāt, tālab ar laiku bij jāatdod citās rokās."

1905. gada 11. aprīlī par 2400 rubļiem Andžs Dārziņš to pārdod Jānim Apločinam.

Andžs un Marija pārceļas uz dzīvi Rīgā.

Pēdējais, ne ar ko nesalīdzināmais trieciens – Emīla traģiskā un mīklainā nāve 1910. gadā naktī no 17. uz 18. augustu netālu no Zaslulauka stacijas – mātei un tēvam neļauj atgūties līdz pat mūža galam.

Bēres notiek 25. augustā. Pateicoties klātesošajiem par dēlam parādīto godu, Andžs pateicas Augstajam garam, kurš mirēja krūtīs licis dzirkstelīti – talantu, pateicas mātei, kura mīļi rūpējusies līdz pēdējai stundai, pateicas laulātai draudzenei, kas mīlēja, un draugiem, kas deva draudzību. "Arī vecā tēva sirdij Emīls bija jaukākais prieks, atspajds un domu biedrs," teica Andžs Dārziņš.

Šajā runā viņš vēlreiz atklāj savu inteliģenci un, jādūmā, sirdi glabāto.

Nepilnu gadu pēc dēla nāves, 1911. da 28. jūnijā pulksten desmitos vakarā 68,5 gadu vecumā no šīs saules aiziet Andžs Dārziņš.

Ir atmiņas: "Dārziņa tēvs spēji mira uz Ķeniņa nama trepēm, kurā abi ar Dārziņa māti dzīvoja. Tā kā māte bija aizbraukusi uz Siguldu un tēvs Rīgā bija viens pats, tad arī viņa liķis nogādāts sekciju nodaļā tai pašā, kur atrada Emīli."

Nāves cēlonis baznīcas grāmatā ierakstīts krievu valodā – to var tulkot kā insults.

Sens Dārziņu un arī Laimiņu radnieks Hermanis Aparjods pārved viņu uz Jaunpiebalgu, lai guldītu dzimtas kapos.

Ar pateicību pievienojos Oļģerta Grāvīša rakstītajam: "Liekas, nav tomēr taisnīgi dažkārt atsevišķās publikācijās paustie uzskati par Andža Dārziņa racionālo, sievas Marijas trauslajai romantiskajai labai pilnīgi pretējo, nemuzikālo pasaules uztveri. Kurš tad sniedz dēlam pirmās klavierstundas? Kurš atraisa viņa dotības paša diriģētajā Jāņskolas bērnu kora dziedātāju sastāvā? Vai Andža sabiedriskais raksturs un jaunpiebaldzēnu vidū pelnīti iegūtā intelektuāļa, spožu runu teicēja, ļaužu saietos iecienīta asprāša un dziesmu mīļotāja autoritāte nav ielijusi arī Emīla asinīs? Lai cik grūtībām pārpilna būtu to gadu dzīve, Jāņskolas skolotājs ar sievu un abiem dēliem 1895. gada vasarā uzskata par savu svētāko pienākumu braukt uz Ceturtajiem Vispārīgajiem latviešu dziesmu un mūzikas svētkiem Jelgavā. Tās ir Dārziņu dzimtai raksturīgās kultūras alkas. Un nav šaubu, ka tieši sa- viļņojošā Jelgavas Latviešu biedrības sarīkojuma pār- dzīvojumi nostiprina vecākā dēla mūziķa profesijas

izvēles pārliecību. Ja tēvs šim nodomam pretojās, tad tikai savas materiālās rocības ierobežoto apstākļu apzināšanās, ne jau mākslas, mūzikas necieņas dēļ. Tāpēc Emīla rūgto asaru, sievas gaužo lūgšanu iezēlināts (arī personiskās skolotāja karjeras bēdīgās beigas atcerēdamies!), Andžs Dārziņš 1897. gada rudenī jūdž zirgu, lai pats vestu muzikālajā apņēmībā nelokāmo censoni uz Jēkabpils staciju, lai vadītu dēlu ceļā uz Krievzemes lielpilsētu Maskavu un tās slaveno konservatoriju... Emīls pēkšņi ceļā smagi saslimst. Braucējiem jāatgriežas Jaunpiebalgā.” Otrreiz Emīls Dārziņš dodas ceļā 1898. gadā – šoreiz uz Pēterburgas konservatoriju.

Tīšuprāt centos nepieskarties nelaimei, kuras nozīmību Andža, dažkārt arī Emīla Dārziņa dzīve, daudzie autori pārspilējuši – dzeršanu.

Vai ir kāds iemesls, lai neticētu Matīsa Kaudzītes vienmēr līdz sīkumam aprakstītiem notikumiem, kuros bijis aculiecinieks? Vai V. Peņģerots personīgi pazina Andžu Dārziņu, ka atļāvās apgalvot viņa tieksmi stipri iedzert? Vai mācītāji Kēlbranti (vecais un jaunais) atbalstītu skolotāju un ķesteri – negantu dzērāju 35 gadu garumā? Vai Abrupu bezgala ticīgais un godprātīgais saimnieks izdotu savu meitu pie dzērāja? Grūti tam noticēt.

Laikā, kad V. Peņģerots apkopo atmiņas, ir pagājuši 15 gadi kopš komponista nāves, arī Andžs ir miris. Tā ir vieglāk notušēt komponista traģēdijas dziļāko būtību – pilsoniskās sabiedrības salto vienaldzību un nenovērtību.

Savukārt padomju ideoloģijai bija pieņemams skolotāja – baznīcas pakalpiņa, krievu valodas neprāšas un dzērāja tēls, no kura negatīvā rakstura īpašībām nācās ciest izcilajam dēlam.

1969. gadā A. Darkevics raksta patiesas rindas: “Dārziņš pateicis trīs lietas, kas viņu pastāvīgi un smagi nomācot. Proti, nepatiesais apvainojums plaģiātā 1908. gadā, mātes vēlēšanās, lai dēls katrā ziņā būtu tāds kā Šūberts vai Šopēns, ko viņš vienkārši nespējot un – nesaskaņas ģimenē.”

O. Grāvītis norāda, ka M. Zariņu, rakstot stāstu “Via dolorosa”, rosinājusi A. Sakses monogrāfija “Emīls Dārziņš”, “kurā Andža Dārziņa personība viscaur apcerēta tendenciozi negatīvā skatījumā. Šķiet, abu pieminēto darbu ietekmē nepievilcīgs un netaisni noniecināts izveidots Andža Dārziņa tēls Alda Linē un Guntara Pupas videofilmā”. Jāpiekrīt teiktajam, ka A. Stankevičs tēlojumā “Dvēseles atbalss” pratis komponista vecāku pretrunīgās attiecības aprakstīt daudz objektīvāk un smalkjūtīgāk.

Drīz pēc komponista nāves diriģents A. Bobkovics žurnālā “Mūzika” rakstīja: “Pēc Dārziņa nāves sabiedrībā bieži varēja dzirdēt izsakām domas, ka viņš bijis alkoholiķis. Es viņu ļoti tuvu pazinu, bet man jāsaka, ka tas tomēr tā nebija; ja arī Dārziņš savu draugu sabiedrībā kādreiz biežāki iegriezās pie Kazarova vīna pagrabā, tad tas notika nevis tieši alkohola dēļ, bet lai sevi drusku izklaidētu no ikdienišķām rūpēm un smeltos draugu starpā jaunus ierosinājumus.”

Sos vārdus attiecinu arī uz Andžu Dārziņu, kuru dažkārt dēls ņēma līdzīgu savu draugu pulkā.

Šajā rakstā negribu aprādīt visas nepareizības Dārziņu dzīves atainojumos, tas nav motivēts ar kādiem jaunatklājumiem. Gribu to pabeigt ar Emīla Dārziņa sievas reiz sacīto: “...nevar būt vienaldzīgi, ka tik nekautrīgi bradā pa cilvēka dvēseli un intīmo dzīvi.”

Ieva Rubīna
Dārziņu dzimtas koka pētniece

Latvijas jubilejas gada sarunas

Galvenie problēmjaucājumi Latvijas lauksaimniecībā

Saruna ar zemkopības ministru Jāni Dūklavu

Daudzi piebaldzēni atcerēsies tālo 1975. gadu, kad četri Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas absolventi atnāca strādāt uz Piebalgu. Toreiz Jānim Dūklavam bija jāsāk saimniekot kolhozā – Jaunpiebalgas ciemata robežās. Viņš kļuva pazīstams ar to, ka padomju laikos “meklēja miljonu”, lai uzplauktu kolhozs “Piebalga”. Viņu kā saimniecības valdes priekšsēdētāju un viņa studiju biedru darbību režisors Ansis Epners iemūžināja 1979. gadā dokumentālajā filmā “Četri meklē miljonu”. Saimniekošanas laiks raksturīgs ar daudzām jaunceltņēm - kopsaimniecības laikā uzbūvētas ne tikai daudzas fermas, dzīvojamās mājas, bet arī mūzikas skola, bērnu dārzs, estrāde „Taces” u.c., kuras ar paliekošu vērtību kalpo joprojām. Toreizējos apstākļos bija jābrīnās par iedrošināšanos palīdzēt draudzei, uzliekot baznīcai jaunu jumtu. „Ja ieņēmis ko galvā, tad jāizdara”, tā varēja raksturot priekšsēdētāja pārdrošo rīcību.

Šoreiz saruna par lauksaimniecību un saimniekošanu valstī.

Jānis Dūklavs, zemkopības ministrs.

Tiekamies saulainā un siltā aprīļa rītā, ministra kungs ir precīzs, ierodas noteiktajā laikā, ir smaidīgs un gatavs sarunai.

Cik bieži iznāk atbraukt uz mājām, uz Jaunpiebalgu?

Gandrīz katras brīvdienas esmu Jaunpiebalgā – atbraucu vai nu piektdienu vakaros vai sestdienu rītos. Protams, ir atsevišķas reizes, kad plāni mainās. Runājot par lidojumiem uz Briseli, ir mainīti izlidošanas laiki un, lai paspētu uz sēdi Briselē pirmdienas rītā, man ceļā jādodas jau svētdien. Diemžēl neko darīt nevar, jālido ir un Eiropas Savienības Lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru padomes sēdēs jāpiedalās.

Tagad tiek runāts par Eiropas naudas sadali nākamajam periodam - vai ir kāda skaidrība par turpmāko lauksaimniecības budžetu – pēc 2020. gada?

Protams, ka tagad viens no mūsu aktuālākajiem jautājumiem ir Eiropas Savienības atbalsts zemniekiem un lauku uzņēmējiem pēc 2020. gada. Šobrīd vēl neviens nevar paredzēt, kāds būs ES budžets lauksaimniecībai nākamajā plānošanas periodā. Tikai tagad Eiropas Komisija publiskoja savu pirmo piedāvājumu, saskaņā ar kuru ES Kopējās lauksaimniecības politikas budžets būšot par 5% mazāks nekā pašreizējā periodā. Tajā pašā laikā Eiropas Komisija plāno turpināt tiešmaksājumu izlīdzināšanu dalībvalstu starpā. Taču pēc mūsu aprēķiniem tiešie maksājumi Latvijas lauksaimniekiem palielinātos nedaudz, tikai 2026. gadā sasniedzot 80% no ES vidējā tiešmaksājumu līmeņa. Ir jāatzīst, ka Eiropas Komisijas plānotais tiešo maksājumu pieaugums Latvijai ir solis to izlīdzināšanas virzienā. Tomēr tas vēl arvien nenodrošinās taisnīgus tiešos maksājumus, tāpēc Zemkopības ministrija turpinās visos ES līmeņos skaidrot savu nostāju. Un šīs sarunas nebūs vieglas.

Aizliegums ievest Krievijā Latvijā ražoto pārtiku – tas lielā mērā ietekmēja mūsu ražotājus?

Latvijai tas bija liels pārbaudījums. Diemžēl politika tāda ir. Līdz tam tirgus bija kārtībā – mūsu ražotāji veda ievērojamus apjomus pārtikas gan uz tuvējām valstīm, gan tālākām – Krieviju, Baltkrieviju, Kazahstānu, Ukrainu, Uzbekistānu u.c. Atsevišķi piena produkti uz šīm valstīm tika eksportēti pat vairāk nekā 70 % apjomā. Taču Krievija ir liela valsts ar savām prasībām, kaut vai pret Baltkrieviju. No baltkrieviem pret mums nav nekādu aizliegumu, bet mēs tur nevaram vest savus produktus, saprotiet kā gribat... Savulaik daudz zivju vedām uz Baltkrieviju, taču viņi nepagarināja licenci to ieviešanai. Savukārt ar zivju konserviem uz Krieviju – tie nebija aizliegto produktu sarakstā, bet attiecīgā Krievijas iestāde konstatēja pasterizācijas problēmas divus gadus vecos konservos. Mēs smīnam par to visu, jo saprotam, kāpēc tā. Tā ir nepatīkama lieta, ka politiskos jautājumus kārtu ekonomiskām svirām. Man ir prieks, ka šo dažu gadu laikā esam spējuši stabilizēties un mūsu uzņēmumi savām precēm ir atraduši jaunus tirgus daudzviet pasaulē, aizstājot Krievijas tirgus zudumu.

Mēs kā patērētāji dažkārt izvēlamies pirkt nevis Latvijā, bet Lietuvā ražotos piena produktus, jo tie lētāki.

Lietuvas pārstrādātāji no mūsu zemniekiem pārķ pienu par augstāku cenu nekā no savējiem, bet viņu lielās rūpnīcas ir ļoti jaudīgas – dienā pārstrādā 1500 tonnas piena. Ir atšķirība – dienā pārstrādāt 500 vai 1500 tonnas. Pie lieliem apjomiem gala produkts iznāk lētāks, starpība ir 2-3 centi, kā nu kuram produktam. Pie tam lietuvieši ienāk mūsu tirgū ar jauniem produktiem, kādu mums nav. Mūsu Pārtikas un veterinārais dienests var pārbaudīt Lietuvas produktus, vai tie atbilst visām pārtikas drošības normām, ja viss kārtībā, tad tirgotājs tirgo, un mums neviens neatklās savstarpējo līgumu noteikumus. Lai gan pārbaudēs ir konstatēts, ka lielveikalu plauktos ap 80% ir Latvijā ražotie piena produkti. Domāju, ka Latvijas ražotāju produkcija, lai arī nedaudz dārgāka, tomēr ir iecienīta iedzīvotāju vidū. Ja cena ir samērīga, tad cilvēki pārķ un viss ir kārtībā. Mēs dažkārt vēlamies kvalitatīvu produktu, taču maksāt negribam. Tas nav iespējams.

Apmeklējot daždas un dažādas zemnieku saimniecības, ko var teikt par redzēto – kā mo-

dernās iekārtas ienāk laukos? Piemēram, slaukšanas roboti.

Attīstība ir notikusi un turpinās ļoti strauji. Runājot par slaukšanas robotiem, attieksme pret tiem dažāda – vieni atzīst, otri – nē. Tas ir laika jautājums, vai to ieviesīs, katram saimniekam pašam ir jāizlemj. Izvēli par labu lielākai automatizācijai var ietekmēt arī darba spēka trūkums lauku saimniecībās. Taču pie robota vajag arī gudru cilvēku, kas apkalpo šo sarežģīto sistēmu. Arī slaukšanas iekārtas, kas nav robotizētas, ar katru gadu uzlabojas. Ir daudz jauninājumu, kas saudzīgāki lopiem, un arī cilvēkam vieglāk strādāt – vajadzīgās analīzes noņem automātiski, kontrolē un nosaka barības devas. Pirms 20 gadiem tas bija sapnis, šodien – realitāte.

Piebalgai raksturīgs kalnains reljefs, to nevar ne salīdzināt ar Zemgales plašumiem. Vai tas ietekmē tiešmaksājumu lielumu?

Šeit tiek piemēroti maksājumi ar labvēlīgākiem nosacījumiem. Informācija par šiem jautājumiem ir plaši pieejama ikvienam, zemnieki saņem aktuālo informāciju no vietējiem lauku konsultantiem. Jaunpiebalgā ar šiem jautājumiem ļoti labi un kompetenti ilgus gadus strādāja Maija Kļķere.

Cik hektāru zemes pieder lielākajām saimniecībām Latvijā?

Lielākā saimniecība apsaimnieko 5600 hektāru. Taču tas nenozīmē, ka visa zeme ir tās īpašumā, daļa zemes tiek nomāta. Visvairāk Latvijā ir individuālo saimniecību, arī mazas saimniecības. Uz platību maksājumiem piesakās ap 60 tūkstoši saimniecību. Lauksaimniecībā izmantojamā zeme, kas tiek apstrādāta un kopta, ar katru gadu palielinās. Lauksaimniecības zemes cenas nesamazinās, bet palielinās, īpaši Zemgalē.

Interesanti, ka esam pieraduši teikt: ārzemnieki izpērķ mūsu zemes, mežus. Tagad tendence ir pretēja – ārzemnieki gan zemi, gan lielus meža īpašumus pārdo atpakaļ. Cik man zināms, šobrīd pārdošanā ir ap 110 tūkstoši hektāru ārzemniekiem patlaban piederušas zemes dažādās Latvijas vietās.

Vai ikdienā, esot ministram, bieži jāpieņem ātri lēmumi?

Ir gan un daudz. Varu teikt, ka arvien esmu bijis uzņēmēju un ražotāju pusē, atbalstījis viņus, to daru arī šobrīd. Ražotāji manā izpratnē nav tikai tie, kas slauc pienu un audzē buļļus, bet visi, kas darbojas pārtikas ķēdē – sākot ar graudu, piena vai gaļas izaudzēšanu un beidzot ar visdažādāko pārtikas produktu ražošanu līdz veikala plauktam.

Šobrīd aktuāls jautājums par atkritumu depozīta sistēmas ieviešanu Latvijā, taču gan Zemkopības ministrija, gan pats ministrs to neatbalstot.

Cilvēkiem tiek pasniegta un pausta vienpusīga informācija – cik labi būs, ka varēs aiziet un iemest automātā pudeli un saņemt pretī savus 10 centus, taču pārējo aizmirst pastāstīt. Tie 10 centi un pat vairāk sākumā pircējam būs jāsamaksā, pārķot dzērienu, un, nododot taru, tos saņems atpakaļ. Visas pudeles nebūs nododamas, tikai daļa, kuras iekļautas depozīta sistēmā. Pie kam pudeļu etiķetes nedrīkst būt bojātas, citādi automātā nevar nodot. Turklāt laukos arī tādu nodošanas iespēju nebūs – tukšās pudeles būs jāved uz kādu no pilsētām. Un te nu rodas jautājums – cik tad tie pudeļu pieņemšanas automāti maksā? Izrādās, ka tos ražo tikai viena rūpnīca Eiropā – Norvēģijā. Par

šiem automātiem Latvijai būtu jāmaksā apmēram 30 līdz 40 miljoni. Līdz šim neviens vēl nav bijis gatavs maksāt, turklāt mēs jau vairākus desmitus miljonu esam ieguldījuši atkritumu šķirošanas konteineru sistēmā. Ar pudeļu automātu sistēmu mēs savāksim ne vairāk kā 3% no kopējā atkritumu daudzuma, vai, maksimums, 10% no PET pudelēm – sanāk, ka tai vecajā teicienā, kad ar lielgabaliem šauj pa zvirbuļiem. Jo par to būs jāmaksā mums – visai sabiedrībai.

Problemātiska ir arī saņemtās taras uzglabāšana, piemēram, lielveikalos. Tiem jābūvē atsevišķas noliktavas. Jābūt kādam operatoram, kas to visu apkalpo. Tas maksā lielu naudu. Nav patiesi arī apgalvojumi, ka visās valstīs jau eksistē šī sistēma. Daudzās tās nav, ir pat valstis, kas plāno atteikties no šiem automātiem. Spānijā, piemēram, ir klasiska konteineru sistēma, pieņemta kārtība, kuru cilvēki arī ievēro. Svarīgākā jau ir cilvēka apziņa – nemest pudeli zemē, pļavā, pie upes, bet aiznest līdz tam speciāli paredzētai vietai.

Tikko parādījās ziņa, ka SIA "Piebalgas alus" Rīgā Jelgavas ielā atsevišķā kioskā pieņems noteikta veida stikla pudeles. Vai Jaunpiebalgā arī?

Domāju, ka pieņems arī Jaunpiebalgā. Šis jautājums ir dienas kārtībā, jāatrisina dažas praktiskas lietas – tam jābūt paredzētai atsevišķai vietai, nevar būt kopā ar ražošanu.

Vai ir kādi jaunumi, kas būtu svarīgi mūsu zemniekiem?

Pozitīvas izmaiņas sagaida mazos un vidējos lauksaimniekus. Tāds šobrīd ir arī viens no Eiropas Savienības mērķiem – vairāk uzmanības pievērst tieši vidusslānim. Pie tā mēs tagad strādājam. Diemžēl nākas secināt, ka ir samērā maz konstruktīvu priekšlikumu no zemniekiem. Nepietiek tikai gribēt un prasīt naudu, vajag arī nopietnu pamatojumu, kāpēc gribi. Un galvenais – kas no tā gala rezultātā būs, kāds ir mērķis, kuru gribi sasniegt. Jo gan Zemkopības ministrija, gan Eiropas Komisija vērtēs, kā šie mērķi tiek sasniegti. Šobrīd diskutējam, no kādiem avotiem to finansēt. Skaidrs ir viens, ka samazināsies atbalsta līdzekļu daudzums, ko varēs saņemt viena saimniecība par projekta realizāciju.

Vēl aktuāls jautājums ir par tiešmaksājumu *griestu* ieviešanu, jo patlaban tiešmaksājumi ir atbilstoši apsaimniekojamās zemes platībai. Šobrīd spriežam par to, cik lieliem naudas izteiksmē šiem *griestiem* vajadzētu būt.

Attiecībā uz projektiem, kas saņem ES līdzfinansējumu 30-40% apmērā – atbalsta saņēmējiem ir pārāk maza atbildība. Plānots, ka turpmāk tas būs nevis atbalsts,

bet finanšu instruments – aizdevums par ļoti maziem procentiem, kas būs jāatdod noteiktā laikā. Tas noteikti cilvēkus vairāk motivēs domāt, izlemt, pamatot savas vēlmes. Par visiem šiem jautājumiem aicinu lauksaimnieku organizācijas paust viedokli Zemkopības ministrijai – turpināsim diskusijas.

Ar katru gadu noteikti palielināsies zaļā komponente, kas saistīta ar dabas un vides saudzēšanu (augu aizsardzības līdzekļu, minerālmēsļu lietošana u.tml.). Vairāk būs jāsaimeinē bioloģiski, dabai saudzīgi. Tie nav tikai tādi skaisti vārdi – tos var iestrādāt regulās un prasībās kā obligātu priekšnoteikumu to pašu tiešmaksājumu saņemšanai.

Kāda pašlaik tendence Latvijā – saimniecību skaits pieaug?

Nepalielinās, jo saimniecības konsolidējas, efektīvizējot ražošanu.

Kādu nākotni saskatāt Latvijas laukos?

Vairāk ir jāatbalsta vidējie un mazie lauksaimnieki, lai tie attīstītos. Svarīgi ir tas, ko tieši vēlas darīt, piemēram, ja grib audzēt tējas, košumkrūmus, veidot stādu dārzu u. tml., tad tam lielas platības nevajag. Taču, ja kāds pilsētnieks atnāks uz laukiem un gribēs audzēt aitas, tātad nodarboties ar lopkopību, tad tam gan būs vajadzīgas zemes platības. Nodarbes veidi var būt dažādi.

Mums interesē jūsu redzējums lauku skolu likvidēšanā vai apvienošanā.

Svarīga ir attīstīta infrastruktūra laukos. Es atbalstu lauku skolu pastāvēšanu, ir jāizvērtē visi aspekti, pirms slēdz kārtējo lauku skolu. Nevar jau Rīgā ministrijā sanākt kopā un kaut ko nolemt – ko slēgs un ko nē. Tas, ka nauda seko skolēnam, ir labi. Taču skolu slēgšanu vai neslēgšanu noteikti jāatstāj novadu pašvaldību ziņā. Tāpat nepiekrītu viedoklim, ka mazajās skolās var iegūt zemas kvalitātes izglītību, bet lielās skolās – augstu. Var būt arī otrādi, un mums ir tādi piemēri.

Kuras ikdienā ir tās lietas, kuras priecē?

Visvairāk priecē tas, ka pēc Zemkopības ministrijā pieņemtiem lēmumiem gandarīti ir lauksaimnieki, pārtikas ražotāji, zivsaimnieki, mežu īpašnieki vai, īsāk runājot, laucinieki. Priecē jaunieši, kas laukos saredz nākotni un sekmīgi nodarbojas ar uzņēmējdarbību, arī katra ģimene, kas dzīvo un saimnieko laukos. Tie, kas pēdējos gados pabraukuši pa laukiem, atzīst – ir daudz, par ko priecāties.

Sirsniņš paldies par sarunu!

Aija Ķīķere, Vēsma Johansone

Eglītes Latvijai

Pēc pārdzīvotās ziemas, grambainiem un dubļainiem ceļiem, kā arī citām nepatīkšanām, par kurām mums atgādina gan tiesībsargs, gan masu informācijas līdzekļi, arī Piebalgā ir atnācis pavasaris. Spoži spīd saule, zied ievas, un varam priecāties par skanīgajām putnu balsīm. Vērojama rosība gan laukos, gan dārzos.

Gribētos vairāk redzēt arī patriotiskas izpausmes, kuras ir tik nepieciešamas, sagaidot mūsu valsts simtgadi. Pasākumā, kurš notika 27.aprīlī Raunas novada „Daiņkalnos”, latviešu nacionālo brīvības cīņītāju piemiņas vietā ar devīzi: „To tautu nesalauzt, tā nezudīs nekur, ko Jāņu vainags zaļš un asins kopā tur”/ A. Eglītis/, piedalījās arī Jaunpiebalgas un Drustu jaunsargi savu komandieru Aivara Ontužāna

un Vladimira Kovrigas vadībā. Klāt bija arī Saeimas deputāti, valdības pārstāvji un citu novadu jaunsargi un zemessargi.

Raugoties šo jaunsargu kopīgā fotogrāfijā, redzams, ka kaimiņu skolas jaunsargu ir trīs reizes vairāk un tie labāk ekipēti. Jācer, ka mūsu skolas vadība un skolotāji izdarīs savus secinājumus un panāks, lai jaunsargu rindas kļūtu kuplākas un viņi būtu pienācīgi apgērbti. Toties mūsu jaunieši savu uzņēmību un prasmes parādīja 5. maijā „Lielmežā”, latviešu nacionālo partizānu kaujas vietā „Slieķu purvs”, kur par godu Latvijas simtgadei iestādīja simts eglītes. Tur tika apgūtas arī elementārās iemaņas šaušanai mērķī, ugunsкура veidošanā un uzklaušītas atmiņas par „meža brāļu” vēsturi. Kopā ar jaunsargiem Kristapu Ozolu, Tomu Zariņu, Kristeru Ozolu, Dināru Medni un Renāru Vietnieku bija arī zemessargi

Aivars Ontužāns un Artūrs Lapiņš. Par to tika izdarīts ieraksts „Slieķu purva” atceres grāmatā ar norādi, ka šīs eglītes ir jaunsargu aprūpē un cērtamas pēc 2118. gada, tātad nākamajā simtgadē.

“Amatniecība un lietišķā māksla Jaunpiebalgas novadā”

Liels notikums mūsu kultūras dzīvē ir arī Vēsmas Johansones veidotā grāmata “Amatniecība un lietišķā māksla Jaunpiebalgas novadā”, kurā apkopots un analizēts milzīgs daudzums senu fotogrāfiju un Piebalgas amatnieku un mākslinieku veikums. Tas palīdzēs izprast arī mūsu novada vēsturi un varbūt rosinās arī pārējos darboties, lai precizētu un papildinātu šo informāciju.

“Latvija mana - cielava baltā”

Latvijas simtgadei veltīta arī Cēsu kultūras biedrības „Harmonija” izdotā grāmata “Latvija mana - cielava baltā”. Tur blakus tādiem pazīstamiem latviešu rakstniekiem kā Miervaldis Birze, Osvalds Mauriņš, Valdis Atāls, Skaidrīte Kaldupe atrodami arī piebaldzēnu

Dzidras Kuzmanes, Jāņa Mājenieka un laikraksta „Druva” literārā konkursa laureātes Valentīnas Dzinējas teksti. Piebaldzēni ir talantīgi un čakli ļaudis, un tādi viņi būs arī Latvijas nākamajā gadsimtā.

Jānis Mājenieks

Attēlos: pasākumā Raunas novada “Daiņkalnos”.

5. maijā “Lielmežā” latviešu nacionālo partizānu kaujas vietā „Slieķu purvs” par godu Latvijas simtgadei tika iestādītas simts eglītes.

Grāmatas atvēršanas svētkos

Aprīļa beigās norisinājās Latvijas bibliotēku nedēļa. Tās ietvaros Jaunpiebalgas pagasta bibliotēkas darbinieki 27.aprīļa pēcpusdienā visus interesentus gaidīja uz Vēsmas Johansones sastādītās grāmatas “**Māras zīmē ierakstīti. Amatniecība un lietišķā māksla Jaunpiebalgas novadā**” atvēršanas svētkiem. Ļaužu sanāca daudz, un interese bija liela, jo grāmata ir visu mūsu kopdarbs un pieminēklis piebaldzēnu čaklumam, tā ir veltīta mūsu senčiem, kuri senos laikos prata izdzīvot, pateicoties amatniecībai, kā arī visiem mūsu radošajiem laikabiedriem. Grāmatas izdošanu finansēja Jaunpiebalgas novada dome un Gaidis Graudiņš.

Skaistajā, apjomīgajā, ar informāciju un ilustratīvo materiālu ba-

gātajā izdevumā stāstīts par saimnieciskās dzīves un amatniecības veidošanos Latvijā un Jaunpiebalgā no 19.gs. līdz mūsdienām, aptverot simtiem piebaldzēnu, kuri nodarbojušies ar visdažādākajiem arodiem.

Pasākumā visemocionālākais bija brīdis, kad ieskanējās vijolmeistara Fridriha Aleksandra Rusova darināto mūzikas instrumentu stīgas. Viņa mazmazdēls Guntars Rusovs, kurš ir parūpējies par vijoles un cītaras restaurāciju, demonstrēja to skaņējumu. Paldies folkloras kopas dalībniecēm un skolotājai Ievai Damrozei, kā arī flautistei Martai Kļaviņai par pasākuma muzikālo noformējumu! Paldies Jānim Šāvējam par iespēju redzēt mūsu skaisto Jaunpiebalgu no putna lidojuma!

Gatavojoties grāmatas atvēršanās svētkiem, bibliotēka organizēja rokdarbu un vaļasprieku izstādi “**Mana atpūta- mans prieks**”, kas uzskatāmi parādīja amatniecības prasmes Jaunpiebalgā un lieliski papildināja pasākumu.

Priecājamies par iedzīvotāju aktivitāti un līdzdarbošanās prieku, par hobiju daudzveidību un izdomas bagātību, par krāsu saskaņām un gaumes izjūtu, par tradicionālām un modernām tehnikām, par izdomu un originalitāti, par uzticēšanos un jaunām idejām, par atzinīgiem vārdiem un iedvesmošanu!

Lielu paldies sakām Jolantai Ozolai, Dacei un Vilim Ločmeļiem, Egilam Johansonam, Rūtai Loginai, Tamārai Gončoronokai, Lienei Krūzai, Vijai Balodei, Dailai

Strujevičai, Arlitai Riekstiņai, Veltai Pētersonei, Aivaram Ikšelim, Dzintrai Zariņai, Sigitai Vanagai, Sanitai Gulbei, Vairai Jansonei, Maijai Apsītei, Liesmai Liģerei - Uķei, Mārai Muižniecei, Initai Koļesņikovai, Baibai Kalniņai - Eglītei, Ievai Dulbergai, Mārītei Kārkliņai, Ilzei Kārkliņai, Zigmundam Kasparžakam, Irēnai Kasparžakai, Zīlei, Vitai un Edgaram Žiguriem, Rinaldam Riekstiņam, Ivetai Krūmiņai, Aijai Jakobijai, Dainai Bērzonei, Laimai Kazerovskai, Ainai un Elīnai Millerēm, Inesei Viķelei, Maija Šāvējai, Anitai Jansonei un Inesei Lapiņai!

Pēc 18.maija lūdzam izstādes dalībniekus eksponātus saņemt atpakaļ.

16.maijā plkst.18.00
Jaunpiebalgas pagasta bibliotēka visus interesentus aicina uz tikšanos ar ģeogrāfu un vairāku grāmatu autoru Juri Zaķi.

Pasākums notiks Jaunpiebalgas novada domes zālē Gaujas ielā 4. Tajā viesosies „Vītola izdevniecība“

Attēlā: vijolmeistara Fridriha Aleksandra Rusova mazmazdēls Guntars Rusovs ir parūpējies par vijoles un čitaras restaurāciju, pasākumā demonstrēja to skanējumu.

no Gulbenes un jaunais mūziķis Artis Gailis. Skanēs dziesmas par Gauju. Būs grāmatu galds. Ieeja bez maksas.

Attēlā: grāmatas “Māras zīmē ierakstīti. Amatniecība un lietišķā māksla Jaunpiebalgas novadā” sastādītāja Vēsma Johansone sniedz autogrāfus.

Atgādinām, ka vasarā no 1.jūnija līdz 7 septembrim Jaunpiebalgas pagasta bibliotēka sestdienās būs slēgta.

Baiba Logina

Attēlā: folkloras kopas dalībnieces un skolotāja Ieva Damroze.

Attēlā: rokdarbu un vaļasprieku izstāde “Mana atpūta - mans prieks.”

Foto Egils Johansons, Baiba Logina

Fotogrāfijas - kultūrvēstures liecības

Laika gaitā Latvijas kultūrainava ir ievērojami izmainījusies. Līdz mūsdienām nav saglabājušies daudzi dabas, vēstures, mākslas un arhitektūras objekti, kā arī saimnieciskās un sabiedriskās būves. Latvijas kultūras mantojums smagi cieta abu pasaules karu laikā un padomju un vācu okupācijas gados. Ne mazums nozīmīgu objektu ir gājuši bojā cilvēku saimnieciskās darbības rezultātā un apdraudēti arī šodien.

Vecajām fotogrāfijām, kas sniedz unikālu informāciju un dokumentālu liecību par Latviju, arī Jaunpiebalgu, tās vietām un ļaudīm, ir liela kultūrvēsturiska vērtība.

Grupas foto, portreti, cilvēks savā darbā un atpūtā, ikdienā un svētkos. Aiz katra no tiem — kāds posms mūsu novada un kultūras vēsturē. 20.gs. 20 un 30. gadi visbiežāk ir fotogrāfa Artūra Dulbes iemūžināti. Daudzi ir amatieru uzņemti attēli. Paldies visiem, kuri ar savu vaļasprieku dokumentēt fotogrāfijās norises un cilvēkus ir atstājuši paliekošu vizuālu materiālu, kas bagātina ikvienu pasākuma cikla “Piebalgas dzimtu stāsti” apmeklētāju!

Baiba Logina

Ģimeņu dziedāšanas svētkos “Mana mazā Latvija”

4. maijā Jaunpiebalgas kultūras namā izskanēja ģimeņu dziedāšanas svētki “Mana mazā Latvija”. Koncertu kuplināja 8 skanīgas, sirds siltas, patiesas un skaistas Jaunpiebalgas novada ģimenes: Silu – Ruņģu ģimene, Kitija Stauvere ar savu meitiņu Evelīnu, Grīnbergu – Makaru ģimene, fantastiskie brāļi Kromaņi, Jānis Žagariņš ar saviem tuviniekiem, Deņu ģimene, Eihentālu ģimene un Ērgļu – Cīpuru dzimta, kuru uzruna ļoti aizkustināja pasākuma vadītājus un skatītājus.

Koncerts bija patiesi sirsnīgs un izdevies, tāpēc lielu paldies sakām visām ģimenēm, kā arī pasākuma vadītājiem Dagnim Tihovskim un Linardam Punculim, Aijai un Jānim, kas padarīja skanošākus citu ģimeņu priekšnesumus, paldies mūsu atbalstītājiem – ZS “Ķelmēni” un SIA “Piebalgas kūpinātava”. Un paldies kuplajam apmeklētāju pulkam, kas pēc koncerta cēlās kājās, lai kopīgi vienotos dziesmās.

Šis ģimeņu dziedāšanas koncerts noteikti ir aizsākums skaistai un noturīgai tradīcijai ik gadu – turpmāk Latvijas brīvības svētkus svinēsim kopā ar Piebalgas ģimenēm un dziesmām.

Patiesā cieņā Ieva un Egita

Attēlā: 4. maijā Jaunpiebalgas kultūras namā izskanēja ģimeņu dziedāšanas svētki “Mana mazā Latvija”.

Jaunpiebalgas pašdarbības kolektīvu sasniegtais

Attēlā: bērnu un jauniešu folkloras kopa “Piebaldzēni”.

Attēlā: jauniešu deju kolektīvs “Piebaldzēni”.

Sakām lielu paldies Jaunpiebalgas kultūras nama kolektīviem un viņu vadītājiem un lepojamies ar sasniegtajiem augstajiem rezultātiem skatēs. Šis gads ir bijis īpaši veiksmīgs, un ir gūts liels gandarījums par kolektīvu vadītāju un dalībnieku smago darbu.

Bērnu un jauniešu folkloras kopai „Piebaldzēni” - 1. pakāpes diploms. Paldies vadītājiem Ievai un

Attēlā: vidējās paaudzes deju kolektīvs “Piebaldzēni”.

Attēlā: Jaunpiebalgas jauktais koris.
Aivaram Damrozēm.
Jaunpiebalgas jauktais koris skatē ieguva 39.44 punktus un ieguva 2. pakāpes diplomu. Izsakām lielu atzinību vadītājam un diriģentam Emīlam Rusovam un kormeistarei Mārai Viksnai.

Kultūras nama jauniešu deju kolektīvam "Piebaldzēni" – 1. pakāpēs diploms un iegūti 53.4 punkti. Savukārt ar 54.7 punktiem 1. pakāpes diplomu ieguva arī vidējās paaudzes deju kolektīvs

"Piebaldzēni". Liels paldies abu kolektīvu vadītājam Lāsmai Skutānei un koncertmeistarei Dairai Alksnītei.

Aija Petkēviča
sabiedrisko attiecību un tūrisma speciāliste

Muzeju nakts šogad – 19.maijā

MUZEJU NAKTS

un pastāvēšanas jēga rodama rūpēs par ģimenes, dzimtas un tautas šūpuli. Muzeju naktī tiks godināti šūpuļu darinātāji, sargātāji un šūpotāji.

Vecpiebalgas "Vēveros"

Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja lauku ekspozīcija "Vēveri" Vecpiebalgas novadā 19. maijā no 12.00 līdz 23.00 aicina uz "Muzeju nakts 2018" pasākumu "Pilna Māras istabiņa sīku, mazu šūpulišu...".

Šogad "Muzeju nakts" ir veltīta šūpuļa motīvam, arī "Vēveros" šajā dienā būs iespēja izziņāt un sajūst lietas un notikumus, kas ielikti Latvijas un Vecpiebalgas vēstures šūpulī. Pasākuma laikā lieli un mazi varēs apskatīt seno šūpuļu izstādi, piedalīties aušanas un celošanas darbnīcā, izmēģināt roku rotaļlietu izgatavošanā, kā arī ne tikai izšūpināt kukulīti no abras līdz krāsniņ, bet arī nogaršot svaigi cepto maizīti.

Programma "Vēveros"

Novada vēsturi izziņoši lasījumi:

12.00 – 12.50 "1936.g. antropoloģiskā ekspedīcija Vecpiebalgā"

(dr. hist. Rīta Grāvere)

Stāstījums par profesora J. Prīmaņa ekspedīcijas rezultātiem Vecpiebalgā un Jaunpiebalgā, par tā laika iedzīvotājiem, viņu leģendām par savu izcelsmi, fizisko tipu, novecošanu, ilgdzīvotājiem un citiem antropoloģiskiem jautājumiem.

12.50 – 13.20 "Viensētu grupu (puduru) veidošanās Piebalgā"

(dr. hist. Mārtiņš Kuplais)

Stāstījums par Piebalgai raksturīgajām viensētu grupām, to izveidošanās procesiem un etnogrāfiskajām iezīmēm.

13.20 – 13.55 "19. gadsimta beigu Piebalgas apgērbs Krievijas Etnogrāfiskā muzeja krājumā"

(dr. hist. Aija Jansone)

Latvijas simtgades reizē Muzeju nakts tēma ir „Šūpulis”, tādējādi iekļaujoties valsts simtgades stāstā, kas sākās 2017.gadā un turpināsies līdz 2021.gadam, 2018.gada vadmotīvs ir „Dzimšana”.

Katras tautas un nācijas pastāvēšanu nodrošina šūpulis. Valsts dibināšanas

Lasījums par to Piebalgas apgērbu kolekcijas daļu, kas ikdienā nav viegli pieejama: krājuma izveides vēsture, apgērba raksturīgākās tendences.

14.00 – 14.30 "Projekta vīzija: ainava un cilvēks starp trim Piebalgas ezeriem"

(Valters Grīviņš, mag. hist. Edgars Žīgurs)

Klausītāji tiks iepazīstināti un aicināti līdzdarboties iecerē par Vēveru apkārtnes kultūrvēsturiskās telpas un vēsturisko procesu izpēti, dokumentēšanu, apkopšanu.

No 14.30 visiem interesentiem būs iespēja apskatīt muzeju "Vēveri" gida pavadībā, uzzināt vairāk par tā vēsturi un apskatāmajiem priekšmetiem

19.00 – 23.00 Muzeju nakts "Vēveros":

- šūpuļu izstāde;
- aušanas un celošanas darbnīcas;
- iespēja izmēģināt roku rotaļlietu izgatavošanā;
- maizes izšūpošana no abras līdz krāsniņ un siltā kukulīša nogaršošana (~ 20.00).

Ieeja pasākumā bez maksas.

"Šūpuļdziesma piebaldzēnam"

Piebalgas muzeju apvienība „Orisāre”

„Kaikaši”, „Saulrieti”, „Kalna Kaibēni” -
Vecpiebalgas novads;
„Jāņaskola” - Jaunpiebalgas novads

19.00 Izstādes „Šūpuļdziesma piebaldzēnam” atklāšana E. Dārziņa un J. Sudrabkalna muzejā „Jāņaskola”.

20.00 Mākslinieces Ievas Jurjānes zīmēto ilustrāciju izstādes Kārļa Skalbes pasakai „Kaķīša dzirnavas” atklāšana K. Skalbes muzejā „Saulrieti”.

21.00 Dzintara izstādes „Pa saules ceļu” atklāšana A. Austrīņa muzejā „Kaikaši”.

22.00 Gaismas nesēju alejas iedegšana brāļu Kaudziņu muzejā „Kalna Kaibēni”.

19.00 – 01.00 Dažādas izglītojošas un izklaidējošas aktivitātes, izstādes un ekspozīcijas Muzeju nakts garumā visos apvienības muzejos.

Piebalgas muzeju apvienība „Orisāre”

mob. 26494406;
www.piebalgasmuzeji.lv

Tā ik dienu

Pa smieklu taciņu eju-
Smaida puķu actiņas.
Koku zari priecīgi
Sveicienus gājējai māj.
Mežs elpo dziļi cienīgi,
Akmeņi malās mierīgi.
Netraucē laimīgai gājējai,
Lapas un skuju eju klāj.
Draiskās taciņas galā
Sudraba avots laistās
Un saule pin bizes skaistās.

Spēka avots

Es padzeros mīļotā skūpstā
Kā zeme saullēktā.
Tas piepilda mani ar laimi,
Un zemes dzīvība ir saulē.

Es saplūstu ar tevi –
Nejūtu robežas starpā,
Kur beidzies tu
Un sākos es,
Kur beidzos es
Un sācies tu.
Ar neredzamo enerģiju
Tad piepildāmies mēs,
Un tauriņi to nes.

Liesma Elsiņa

Pamatojoties uz Ministru kabineta
2016. gada 19. aprīļa noteikumu
Nr. 238 "Ugunsdrošības noteikumi"
412. punktu un
hidrometeoroloģisko prognozi,
**noteikts meža ugunsnedrošā
laika posms
visā valsts teritorijā,
sākot ar 2018. gada 27. aprīli.**

Jaunpiebalgas
novada domes kase
**būs slēgta no 5. jūnija
līdz 18. jūnijam
(ieskaitot).**

No sirds pateicamies visiem,
visiem, kas jūta līdzīgu mūsu
ģimenei lielajās bēdās
un atrada iespēju atnākt
pavadīt pēdējā gaitā vīru,
tēti, vectēvu, vecvectēvu
Laimoni Drulli!

Pateicībā Druļļu ģimene

Kultūras pasākumi Jaunpiebalgā

**19.05. plkst. 19.00 Jaunpiebalgas kultūras nama amatiereteātra
"Triesteri" pirmizrāde - Baibas Jukņēvičas sadzīviskā joku
luga "Pilsētnieki".**

Stāsts par to, kā veicas pilsētniekiem, kuri iegādājas pamestas lauku
mājas.

Lomās: Egils Johansons, Gatis Brencis, Līga Kalniņa, Valda Žukovska,
Jolanta Glāzere, Inese Dzene, Velta Ciekurzne, Inguna Āboliņa, Aina
Millere, Anna Mackeviča, Jānis Ciekurznis, Ineta Elksne, Alvis
Žukovskis.

Režisore: Aina Damroze

Ieeja: 2.00 EUR

Biļetes pieejamas arī iepriekšpārdošanā Jaunpiebalgas novada domes
kasē.

Pasākums tiks fotografēts un filmēts.

19. 05. plkst. 22.00 balle kopā ar grupu "Kompromiss"

Ieeja 4.00 EUR

Galdiņu rezervācija 26646395 (Ieva)

**07. 06. plkst. 19.00 Populārzinātniska dokumentālā filma ar
vēsturiskās "realitātes" inscenējumiem un krāšņām animētām
epizodēm „Baltu Ciltis“.**

Filma par 13. gadsimta baltu tautām, kas vēlāk izveidoja latviešu
nāciju. Filmas galvenais varonis tirgotājs Larss no Gotlandes apceļo
zemes, ko apdzīvo kurši, latgaļi, sēļi, zemgaļi, prūši, jātvingi, galindi,
augštaiši un žemaiši, kas tobrīd sasnieguši savu augstāko attīstības
pakāpi. Vēsturiskas rekonstrukcijas un inscenējumi, datoranimācija
un zinātnisko ekspertu aizkadra teksts ļaus ieskatīties Baltijas
reģiona seno tautu, Eiropas pēdējo pagānu dzīvē – ko viņi darīja, kam
ticēja un kas viņus darīja stiprus.

Režisors: Raitis Ābele un Lauris Ābele

Ieeja: 2.00 EUR

20. 06. no 21.00 Saulgriežu rituāls Vinķu kalnā.

Trejdeviņu vainagu pīšana, uguns rituāls un uguns skulptūras. Uguns
rituāla vadītāja Sandra Strēle. Dziedās un spēlēs folkloras kopa
"Ramkas rakstīni". Līdzī nēmam pagājušā gada jāņuzāles, savu
malkas pagalīti ugunskuram un cienastu kopīgam galdam.
Kopīgi sasmelsimies dabas spēku visam gadam!

23. 06. plkst. 23.00 Balle Jaunpiebalgas estrādē Taces (sīkāka in-
formācija vēl sekos).

Pasākuma plānā iespējamas izmaiņas un papildinājumi.

Lūdzu, sekojiet informācijai mājas lapā www.jaunpiebalga.lv

un Jaunpiebalgas kultūras nama Facebook lapā.

Tālrunis sīkākai uzziņai – 26646395

Zosēnu pagastā

**26. 05. plkst. 19.00 Pašdarbības kolektīvu atskaites koncerts
"Simtiem sapinušās domas".**

Koncertu kuplinās Drustu sieviešu vokālais ansamblis "Dienvidvējā".

Ieeja - pozitīvs noskaņojums un ziedīņš pašdarbniekiem.

26. 05. plkst. 22.00 Atpūtas vakars kopā ar grupu "Vidroks".

Ieeja - 3.00 EUR

**02., 03. 06. Dāmu deju grupa "Vēlais pīlādzis" dodas uz vidējās
paaudzes sieviešu deju kopu festivālu "Spīganu dejas ezera at-
spulgā" Gaigalavā.**

Tūrisms Jaunpiebalgas novadā

Diskusija par Gauju kā tūrisma objektu

18. aprīļa pēcpusdienā Jaunpiebalgas novada domes telpās tikās tūrisma nozares entuziasti. Šajā reizē iniciators šādai sanāksšanai bija Gaujas fonds, kas izteica vēlmi satīkties vienkopus ar cilvēkiem, kuri aktīvi darbojas tūrisma, aktīvās atpūtas un dabas tūrisma jomā. Kopā sanācām vairāk nekā desmit cilvēku, diskusija izvērtās ļoti radoša. Bija iespēja izteikt priekšlikumus, ierosinājumus, kā arī izrunāt problēmsituācijas.

Šajā reizē vairāk apspriedām tēmu par Gauju kā tūrisma objektu, upe vijas cauri visam mūsu novadam, kā to saglabāt neskartu, tīru, patīkamu mūsu un citu laivotāju sirdīm. Tika izrunāti dažādi priekšlikumi, lai šo ideju - par tīru, dabīgu Gauju un tās pieguļošo teritoriju - mēs varētu arī pilnveidot. Kā arī tika apspriesta tēma par Piebalgu, kā vienotu tūrisma gala-mērķi, kas veidotos kā viens vesels stāsts, kas sastāv no vairākiem maziem elementiem, par pamatu ņemot Gauju, kas mūs vieno.

Šī bija pirmā, taču noteikti ne pēdējā tikšanās. Tāpēc, lūdzu, visi, kas ir ieinteresēti tūrisma un aktīvās atpūtas nozarē, ir laipni aicināti izteikt vēlmi piedalīties arī turpmākajās šāda veida sanāksmēs!

Aija Petkēviča

Jaunpiebalgas novada tūrisma speciāliste

mob. 27343990

e- pasts: aija.petkevica@jaunpiebalga.lv

2.jūnijā

Tūrisma akcija „TAVA DIENA PIEBALGĀ“

11.00 – 17.00

**Pavadi aizraujošu dienu gleznainajā
Piebalgas pusē, apceļo tūrisma
objektus Vecpiebalgas un
Jaunpiebalgas novadā un piedalies
īpaši sagatavotajās aktivitātēs.
Dodies piedzīvojumā - krāj apmeklēto
objektu zīmogus dalībnieka kartē
un piedalies balvu izlozē!**

11.00 – 15.00

**Reģistrējies akcijai un saņem dalībnieka karti.
To varēs izdarīt Vecpiebalgā,
Jaunpiebalgā un Dzērbenē.
18.00 Pasākuma noslēgums Vecpiebalgas muižā.**

Plašāka informācija par pasākumu

www.vecpiebalga.lv www.facebook.com/Vecpiebalga

www.jaunpiebalga.lv

Mob. Laura – 26127653, Aija - 27343990

Pirms 55 gadiem un šodien

Garaušu tilts pār Gauju Jaunpiebalgā tika atklāts 1963. gada 16. martā.

Pēc 55 gadiem – 2018. gada 16. aprīlī – uzsākta tilta rekonstrukcija.

Foto no Jāņa Morozova albuma

Attēlos: Garaušu tilta rekonstrukcijas darbi - 2018. gada maijs.

Foto un teksts **Vēsma Johansone**

Jaunpiebalgas novada dome izsludina konkursu uz Jaunpiebalgas vidusskolas DIREKTORA/-ES amata vietu.

Jaunpiebalgas vidusskola ir mūsdienīga, droša, atbalstoša un atvērta skola ar inovatīviem, radošiem, saprotošiem, uz sadarbību vērstiem pedagogiem, kas īsteno pirmsskolas izglītības, vispārējās

pamatizglītības, vidējās izglītības programmas un interešu izglītības programmas. Meklējam izglītības iestādes vadītāju, kurš/kura spētu veiksmīgi, profesionāli vadīt Jaunpiebalgas vidusskolas darbu. **Pieteikumu iesniegt līdz 2018.gada 21.maija plkst. 16.00**
Sīkāka informācija un konkursa nolikums mājaslapā www.jaunpiebalga.lv

PALDIES PAR DRAUGA PLECU! *izvēlies Piebalga*

Ieskrien mežā!
SUSURS 1 km VĀVERE 4-6 km ZAKSIS 10-12 km BUKS 18-21 km LOŠIS 27-33 km

LEKSIM PIEBALGĀ!

salomon Vanagkalns **09.06.2018.**

STIRNU BUKS TAKU SKRĒJIENU SERIĀLS

LATVIJAS VALSTS MEŽI CEMPIONĀTS TAKU SKRĒJIENOS SKOLU JAUNIEŠIEM

WWW.STIRNUBUKS.LV #ESEMUSTIRNUBUKS

Vanagkalns SPORTLAND CC mājapilnība ESFP Gjenstidige AMSERV VENDEN

JAUNO AUDZĒKŅU UZŅEMŠANA JAUNPIEBALGĀS MŪZIKAS UN MĀKSLAS SKOLĀ
2018./ 2019. m. g. jaunus audzēkņus uzņem šādās profesionālās ievirzes izglītības programmās:

MŪZIKĀ

- ♪ **Taustiņinstrumentu spēle** – Klavierspēle, Ērģeļspēle
 - ♪ **Stīgu instrumentu spēle** – Vijoļspēle (mācību ilgums 8 gadi)
 - ♪ **Stīgu instrumentu spēle** – Ģitāras spēle
 - ♪ **Pūšaminstrumentu spēle** – Flautas, Klarnetes, Saksofona, Fagota, Trompetes, Eifonija spēle (mācību ilgums 6 gadi)
 - ♪ **Pirmsskolas vecuma bērņus uzņem sagatavošanas klasē** no 5 gadu vecuma (mācību ilgums 1 - 2 gadi)
- VIZUĀLI PLASTISKĀS MĀKSLAS PROGRAMMĀ** sagatavošanas klasē (no 5 gadu vecuma)
- 1. klasē (no 9 gadu vecuma)
Aicināti arī vecāko klašu audzēkņi (mācību ilgums 5 gadi)
- Konsultācijas** topošajiem audzēkņiem (mūzikā un mākslā)
30.jūnijā pl. 17.00 – 19.00
Iestājpārbaudījumi (mūzikā un mākslā)
4. jūnijā pl. 17.00
(Br. Kaudzišu ielā 10, Jaunpiebalgā)
Kontakttālrunis: 64162465; m.t.26412878
Mājas lapa: www.jaunpiebalga.lv; e-pasts: muzikas.skola@jaunpiebalga.lv

Izsaku lielu paldies visiem maniem draugiem, sieviņai Lienei, viņas mātei Felicitai Grobiņai un jo īpaši liela pateicība Raimondam Dombrovskim par palīdzību man, māsām un manai mammai mūsu visgrūtākajā brīdī, pavadot mūsu mīlo tētiņu, vīru, vectēvu zemes klēpī!
Paldies jums visiem!

Modris Krūza, mammīte, māsas ar savām ģimenēm

Aiz Tevis dzīvība
Un gaisma paliek,
Un atmiņas
Kā krāšņs zieds.

*Inesīt, domās esam ar Tevi,
no tēta atvadoties.*

Studijas audējas

**Tikai atmiņas klusas
Kā mīļi un zināmi soļi...**

**Skumju brīdī esam tevi,
Inesīt!**

*Mazie Saulēni
un viņu vecāki*

Jaunpiebalgas novada domes izdevums
Redakcija: Aija Ķīkere tālr. 64162437 (darbā), 26409543 (mob.), e-pasts: aija.kikere@jaunpiebalga.lv; aija.kikere@gmail.com;
Zinaida Šoldre tālr. 64129837 (darbā), 22409419 (mob.)

Mājas lapas adrese <http://www.jaunpiebalga.lv>

Par skaitļu un faktu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstu atbild autors. Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Pārpublicēšanas vai citēšanas gadījumā atsauce obligāta. Iespiests SIA „Latgales druka”.